

རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཚེན་ དེ་སྤྱོད་གཞན་བསྐྱུས།

བོད་ཀྱི་དུས་བབ། ༢༠༡༧/༠༡/༡༥

སྟོན བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོའི་ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ཟླ་དགུང་གྲངས་ ༣༤ ཐོག་ཕེབས་སྐབས། བྱ་རྒྱུད་སྤུང་པོའི་རིང་དག་བཅོམ་པ་རབ་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་གཏུག་བྱ་སྤྱོད་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རིང་ལེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་དང་དུས་མཉམ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྤོ་ཕྱོགས། དེར་སངས་ཨན་དུར་མངའ་སྡེར་ (Andhra Pradesh) དཔལ་ལྷན་འདས་སྤྱངས་ (Amaravati) མཚོང་རྟེན་དུ་ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀ་ལཱ་པའི་སྐྱལ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ ༤༤ དགྲ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཁོར་སྤྱོད་མོང་ལོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རིང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་རྒྱུད་ཐོག་མར་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་རྒྱལ་ཟླ་བཟང་གིས་སྤོགས་བམ་ལ་གྲིས་ཏེ་ཤམ་རྩ་ལར་སྤྱོད་པར་ཉེ་དུས་འཁོར་གྱི་རྫོས་བསྐྱང་བཞེངས།

དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དོན།

དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དོན་ནི། ཕྱི་རང་གཞན་གསུམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རང་གཞན་གསུམ་གྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ནི་དུས་དང་། ལོ་འཁོར་གཅིག་ལ་དེ་དག་འཁོར་བས་དུས་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེས་ཉི་མུ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་འཁོར་རྒྱལ་ཡང་དེའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མེད་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དེ་དག་འཁོར་བས་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་དང་། གཞན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་དུ་བསྐྱེལ་ནས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་རྒྱལ་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ན་ཕྱི་འདྲི་གཉེན་ཁམས་ཀྱི་ཉི་མུ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་རྒྱལ་རྣམས་ནང་དུ་མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལྟ་དང་། རྩ་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་བཅས་ཀྱི་ཆགས་རྒྱལ་དེས་ཅན་ཡོད་པ་དང་རྒྱང་བསྐྱེལ་གྲུས་ནས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་རྒྱལ་བཤད་པ་ཡིན།

དུས་འཁོར་བསྐྱུད་པ་འཕེལ་རྒྱལ།

ཚོས་རྒྱལ་ཟླ་བ་བཟང་པོས་སྟོན་པས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ལྟགས་ལ་བརྒྱང་སྤོ་ཤམ་རྩ་ལར་བྱོན་ནས་ཤམ་རྩ་ལའི་སྤྱང་གིས་རྩ་རྒྱུད་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་སྤོགས་བམ་ལ་གྲིས་ཏེ་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་པས་རི་ལྟར་ལྷང་བསྐྱུད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱང་དུ་ཤམ་རྩ་ལར་དུས་འཁོར་རྫོས་བསྐྱངས་གསང་དུ་བཞེངས་པ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་བདུན་དང་། རིགས་ལྷན་ཉེར་ལྷ། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཞེ་གསུམ་གྱིས་ཤམ་རྩ་ལར་དུས་འཁོར་གྱི་བསྐྱུད་པ་འཕེལ་གྲུས་ཤིང་དང་རྩོ། དེ་ནས་ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྷན་རྒྱལ་དཀའི་རྒྱལ་མིང་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དུས་ཞབས་པ་ཚེན་པོ་འཇམ་པའི་རྗེ་ཞེས་པ། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རིམ་གྱིས་མཐར་འཁམ་རྩ་ལར་བྱོན་ནས་རིགས་ལྷན་དངོས་དང་མཇལ་ཏེ་དེ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་ཚོས་ལུས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས། དེས་དུས་ཞབས་པ་ཚེན་པོ་བའི་རྒྱ་དང་དེས་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ་སོགས་ལ་གསུངས་ནས་རིམ་གྱིས་དུས་འཁོར་གྱི་བསྐྱུད་པ་འདི་རྒྱ་གར་དུ་དང་འཕེལ་བྱུང་།

དུས་འཁོར་བོད་དུ་དར་རྒྱལ།

ཁ་ཆེ་པན་ཚེན་རྒྱ་མགོན་གྱིས་དུས་འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཚེན་གཉིས་བསྐྱུས་ནས་ཐོག་མར་གཅོད་ཁར་གཤམ་དང་དེ་ནས་

འཕམ་ལུལ་དུ་བྱོན་པ་ན། འགྲོ་ལོ་ལྷོ་བ་ཤེས་རབ་ལྡན་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ལྷ་རྗེ་སློམ་པ་དགོན་མཚོག་སྤང་ལ་དབང་བཀའ་དང་
བཀའ་ལྟར་ལུང་མན་དག་བཀའ་བཅས་གནང་བ་ནས་རིམ་བརྗེད་གྱིས་ཀུན་མཁུན་ཚོས་སྤྲོད་ཟེར་ཞབས་ལ་བརྗེད་པ་དང་། དེས་སྒྲ་མ་
རྒྱལ་གནང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཚོས་རབ་གྱིས་དུས་ཞབས་པའི་སློབ་མ་མཚུགས་ཀྱི་དང་དེའི་སློབ་མ་བའོ་ཡི་རངས་པ་ས་མཚུགས་
ཕྱོ་རྒྱ་འུ་བོ་དུ་གདན་ཤོངས་ནས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ་བསྐྱར་བ་དང་འབྲེལ་དབང་རྒྱུད་མན་དག་དང་བཅས་པ་ཞུས་ཤིང་། དེས་
ཡོ་ཤེས་སེང་གོ་ལ་གནང་། དེས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་གནང་བ་ནས་དུ་འགྲོ་ལྷུང་གཉིས་ལ་དབང་བཀའ་བཀའ་དང་མན་དག་གི་བཀའ་གསུམ་ཚང་བས་
གཙོ་བོར་བྱེད། དེ་ནས་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ནས་གཙང་ཞུ་ལུང་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཆེད་དང་བཀའ་དང་། དེས་མཁམས་གྲུབ་ལྷུང་ལོ་ལྷན་པ་
དང་། དེས་འཛམ་མཁོན་སྒྲ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་མཁམས་གྲུབ་མམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་གསུངས་པ་ནས་རིམ་པར་བརྗེད་
དེ། བཀའ་ཚོན་སློབ་མཚན་རྒྱུད་དང་། ལྗེས་མཚོག་ལྡེ་བ་ཆེན་པོ། ལྗེས་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བཀའ་ཚོན་དཔལ་ལྷན་ཡོ་
ཤེས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་རིམ་བརྗེད་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་བདུན་པ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གྲིང་རིན་པོ་ཆེ་ལུག་བསྟན་
ལུང་རྟོགས་རྣམས་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ ༡༥༥༣ ལོར་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་སྤྱི་ཞེད་ལུང་ཚོགས་སུ། སྤྱི་ལོར་
ལགོང་ས་མཚོག་གིས་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ཉོར་ཆུ་གསུམ་པའི་དུས་ཆེན་དང་
སྐབས་བསྐྱར་ཉེ་དུས་འཁོར་གྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་བཀའ་བཞེས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༥༣ ལོའི་དགུན་ཐོག་ཅེ་མོ་བྱང་
དུ་སྐྱེད་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་རྣམས་ལུང་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པའི་ལྷན་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་དཀྱིལ་
ཀྱི་ལས་བསྟེན་བཅད་རྒྱ་མཛད་དེ་རྒྱ་གཅིག་རིང་ལས་དུང་གི་བསྟེན་པ་ལ་སྐོར་སྤྱིན་སྤྱིན་སྤྱིན་དང་བཅས་པ་ཆད་ལྡན་བསྐྱབས་པ་གནང་
རྗེས། ད་རེས་ཐེ་བས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཐེངས་ ༣༥ བསྐྱལ་ཡོད།

དཀྱིལ་འཁོར།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་ནི། སྤྱིང་པོ་ལེན་སའི་གཞི་ཞིག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད། སྤྱིར་བཏང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབྱེ་ན། ལུལ་མཚོན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རས་བྲིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། བསམ་གཏམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། སློབ་བསྐྱངས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཀུན་རྗེས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར། དོན་དམ་བྱང་རྩལ་སེམས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཅས་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྲིས་པ་ལྷར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་གང་དུ་ཐོབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་
ལུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེས་པར་དུ་དགོས་པ་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁམས་པ་དུ་མས་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་རས་བྲིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་
ལུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ལུག་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ཡོད། ལུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་ལ་ཐོག་མར་ས་གཞི་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ས་སྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྗེ་རྗེས་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་ཉིན་ལྷར་ལུལ་ཚོན་གྱི་ལུག་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་
ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་། དེར་མཚོན་པ་ལུལ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་དཔལ་མེད་གསོག་པ་མ་ཟད། དབང་སྐྱར་
མཁམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ལའང་བསོད་ནམས་དཔལ་མེད་བསགས་ཉེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བ་ཞིག་དང་། ལུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བཞེན་ནས་དབང་སྐྱར་སོགས་གྲུབ་རྗེས་ལུལ་ཚོན་གཙང་པོ་སོགས་སུ་འདོར་བས་འོག་ཕྱོགས་སུ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་
དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བ་དང་། ཚོས་མཐུན་གྱི་བསམ་དོན་འབྲུབ་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་ཁྱེད་པར་ཅན་
འཛིག་པའི་གནད་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དད་ལྡན་སྐྱེ་པོ་མང་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དད་པའི་ཉེན་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་དགོ་མཚོན་
མང་དུ་མཚེས་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ལུ་བ་ལ། དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོ། དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་
བཅས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱངས་པ་སྟོན་དུ་ཡོང་དགོས་སོ།།

དུས་དབང་ཞུས་པའི་ཕན་ཡོན།

དབང་འཛོལ་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི། ལམ་ལོག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་དང་པ་ཅ་བ་ཅན་གྱི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམས་དག་དང་། ལམ་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་སྤྱིང་རྗེ་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་
ལྷ་བ་སོགས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཡོད་པ། ལྷག་པའི་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཡོད་པ། སྒྲ་མས་དབང་བརྗོད་སྤོང་
སྐབས་ཡིད་གཞན་དུ་མ་གཡོང་པར་སྐབས་གང་ཡིན་ལ་དབང་བརྗོད་ལེགས་པར་འགྲོད་པ། སློབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལོར་གནས་ཤིང་། ལེགས་ཉེས་
འབྱེད་པའི་རྣམས་དཔོན་དང་ལྡན་པ་བཅས་དགོས་གལ་ཆེ།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་བསམ་སློབ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་དབང་བཀའ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་རྗོགས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་
སློབ་པ་ལ་དབང་བ། ཐེག་ལེ་རིགས་བཞིའི་སྤྱིང་གི་མ་དག་པའི་སྤྱིབ་པ་བཞི་སྐྱངས་ནས་རྗེ་རྗེ་བཞི་འབྲུབ་པའི་ལུས་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་
འཛིག་པ། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་མཚོན་མའི་མཐུས་རང་གི་གནས་སྐབས་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་། ཚོས་མཐུན་གྱི་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་
པ། མཐར་ཐུགས་དཔལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་མཛོད་དུ་བྱེད་པ། འཛོལ་གྲིང་ཁྱེད་ལ་ནད་ལུག་འབྲུག་རྗོད་སོགས་ཞི་ནས་
ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅོ།།

དེས་ན། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྐྱབས་འགོན་ལུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་སྤོང་བཅོས་ཚུལ་བརྗོད་རྗེ་ལྷར་སྤྱད་པ་ལྷར། སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྲམས་པ་དང་བརྟེན་པ། སྤྱིང་རྗེ། དེས་དབང་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་
པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཐེན་མ་ཐེན་སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་འབྱེད་སོ་ལ་རག་ལས།

རྣམ་བཤུ་དབང་ལྡན།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལེགས་སྤྱར་སྤྱད་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་དུ་ཅན་
ལྷར་བྲིས་པ་ཡི་གོ་རྣམས་པ་བཤུ་རིམ་བརྟེན་གསུམ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན། ཕྱི་ཡི་ཉེ་རྒྱ་གཟའ་སྐར་མི་མཐུན་པའི་འགྲོད་སྤོང་སོགས་ཀྱི་གཞོད་

པ་ཞི་བ་དང་། བདེ་སྲུང་གི་འཕེལ་འགྲུབ་ལ་ཤ་གཡོ་བ་རྒྱུ་དུ་གཏོང་བ་བྱེད་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ལས་སུ་མི་བྱུང་བ་དང་། ཚམི་སྲོམས་པའི་བྱོལ་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་པན་ཡོན་བྲན་པའི་སློབ་པ་ལུས་ལ་འཛིང་ན། གནས་སྐབས་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། འདི་ཁང་སྤོང་དུ་བཀའ་ལ། ས་དབྱེད་དན་པ་ཐམས་ཅད་ཟེམ་གྱིས་མཚན་ཏེ་བཟ་ཤིས་པར་བྱེད། རྩིས་དུ་བཞག་ན་རྒྱུ་དན་དང་བར་ཚད་བསྟུང་། དགེ་ཞིང་བཟ་ཤིས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཆེ། དོན་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤོང་བཅུད་མཐའ་དག་མཚོན་པ་མ་ཟད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་མཐའ་དག་བསྟུང་ཡོད། མཐའ་ཐུག་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཏེ་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པ་སོགས་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན། དུས་འཁོར་དབང་ལུས་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་རྒྱུ་རྩིས་སུ་མ་བཏང་བར། ལྷ་མའི་གསུང་ཚེས་ཀྱི་གོ་དོན་རྫོགས་མེན་པ་མ་སྤྱོས་པར་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་གསུང་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདུས་ཀྱིས་ཚེས་ནས་གསུང་བའི་སྐབས་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྩུངས་ཤིག །ཅེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་མངོན་ཡོད།

དབང་གི་མཚན་རིམ།

སྟོན་གྱི་རིམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྟོན་ནི་བྱ་སྤྲིག་གསལ་ལོག་གསལ་ལ་གོ། འདིར་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་ལས་སྟོན་སྟོན་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཟེན་པ་དེར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་གི་ཚོ་ག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གནང་བ་སྟུབ་དུ་གསོལ་ཞེས་ས་ཡི་ལྷ་མོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེར་ས་ཡི་ལྷ་མོའི་སྟོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གཙོ་བོ་ནི། ཉན་ཤིས་རིང་ཚེས་འབྲེལ་སྐབས་སློབ་པ་རྣམས་ཕྱི་ནང་ཉེར་འཛེས་མ་གོས་པར་ཚེས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་ཡིད་བསམ་ལྟར་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་དག་པའི་ཁམས་དུག་དང་ཕྱུང་བོ་དུག་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྗེ་དག་ཏུ་བྱུང་ཏེ་མ་འོངས་པར་རྒྱལ་བ་རིགས་དུག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་ཡི་གེ་དུག་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་སློབ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་དུག་ནི། ཨོ་སྤྱི་ཉོ་ཉོ་ཉོ་ཉོ། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དབྱལ་བར་ཨོ་དཀར་པོ། མཁྱིལ་པར་སྤྱེད་པར་པོ། སྤྱིང་གར་རྩྭ་ལ་པོ། ལྷ་བར་ཉོ་མེར་པོ། གཤོག་ཉོར་ལ་ཉོ་ལུང་གྲ། གསང་གནས་སུ་ལྷ་སྤོང་པའི་ས་བོར་བཅས་རྒྱལ་བ་རིགས་དུག་གི་ས་བོར་བཀོད་པ་དེ་ཡིན། སློབ་པ་བཟུང་བ་ནི། དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལ་བྱུང་སློབ་དང་སྟུགས་སློབ་གཉིས་ཀ་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱལ་ལོ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐབས་མཆི། ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སློབ་པ་ཐུན་མོང་བ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་བཟུང་དགོས། མངས་རྒྱས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟུགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཟུང་དགོས།

དབང་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ།

སོ་ཤིང་འདོར་བ་ནི། རིགས་གང་དུ་སྤྱི་བ་དང་། ཞེ་རྒྱས་དབང་དག་གི་དངོས་སུབ་གང་འབྲུབ་བརྟུག་པའི་སྤྱད་དུ་སོ་ཤིང་འདོར་བ་ཡིན། ཁྱིར་རྒྱ་སྤྱིན་པ་ནི། དག་འབྲུལ་དང་། ཚེག་རྒྱུ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཉེས་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཁྱིར་རྒྱ་ཏུབ་དང་པོས་རྒྱས་བལྟལ་རྒྱལ་དུ་དོར་བ་དང་། དེ་ནས་ལན་གསུམ་འབྲུང་བ་དེས་སློབ་མའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མམ་སློབ་གསུམ་གྱི་རི་བུ་དག་པ་དང་། འུ་ལ་བའི་སྟུགས་དུགས་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཀུ་ལ་སྤྱིན་པ་ནི། ཀུ་ལ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་རྗེ་ལམ་གསལ་པོ་ཡོང་བ་དང་། རྗེ་ལམ་མི་འབྲུག་ཅིང་། དབང་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ཡི་འགལ་རྒྱུ་གྱི་བྱིབ་དང་མི་གཅོད་པ་སེམ་པའི་ཆེད་དུ་ཀུ་ལ་སྤྱིན་པ་ཡིན། ཀུ་ལ་ཆེ་བ་ཉལ་གདན་འོག་དང་། རྒྱུང་བ་སྟུག་གྱི་འོག་ཏུ་འཛོག་དགོས། སྤྱད་སྤྱད་སྤྱིན་པ་ནི། བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མ་རྙེད་པར་དུ་བྱིན་པར་ཆེད་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། རྗེ་ལམ་བརྟུག་པ་ནི། མཚན་གྱི་ཆ་ཐ་མཐའ་ཐོ་རེད་སུ་ལྷོ་ལམ་བཟང་དན་གང་བྱུང་བརྟུག་དགོས་པ་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ཚོག་ལས། མལ་སྟུག་སྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མལ་སྟུག་པ་ཉལ་ཁང་རྗེ་ལམ་བརྟུག་པའི་ཆེད་ལྷ་དང་རྒྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། ཡི་གེ་དུག་པའི་སྟུགས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱུས་ནས་རྗེ་ལམ་བརྟུག་དགོས། རྗེ་ལམ་དན་པ་བྱུང་ན། བརྒྱག་ཐབས་ནི། སྤོང་ཉིད་བསྐོམ་པའི་སློབ་པ་བརྒྱག་པ་དང་། སྤྱིན་སྟུག་གི་སློབ་པ་བརྒྱག་པ། རིགས་དུག་གི་སྟུགས་ཀྱིས་བསང་རྒྱ་གོར་བའི་སློབ་པ་བརྒྱག་ཐབས་བཅས་ལས། བཀའ་དབང་ལྷ་བའི་སྐབས་ཡིན་དུས་རིགས་དུག་གི་སྟུགས་ཀྱིས་གསང་རྒྱ་གོར་བའི་སློབ་པ་བརྒྱག་ཐབས་དང་སློབ་པ་རང་རང་གིས་སྤོང་ཉིད་སློབ་པ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན།

དགེ་བར་སྐྱལ་བ།

དམ་ཚེས་གསུང་གི་བདུན་ཅི་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་སེབས་མཁན་རྣམས་པ་སྤོན་བསགས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྤྱིན་པའི་སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་གྱི་སློབ་པ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་གོ་ཚོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལུགས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམས་ཏེ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྩོན་པའི་འདུན་པ་འུགས་དག་བསྐྱེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། འགོང་ས་ཆེན་པོས་དུས་རྒྱུན་ཚེས་ལུ་བ་མང་ཚོགས་ལ། ཚེས་ལུས་ནས་རང་གི་སེམས་དང་སྤྱོད་པར་བཟོ་བཅོས་ཀྱིས་འགྲུར་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་བཀའ་སློབ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ནི་གསུང་ཚེས་ལུས་པའི་དགོས་དོན་སྤྱིང་པོ་དེ་ཡིན། ཆེ་ས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་འཛིན་དགོས་པ་དང་། རྒྱུང་ས་ནས་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྷན་པ། མི་གོ་ཚོད་པ། མི་ཆེ་བཟང་མཐར་འཁྲུལ་ཐབས། དེ་ཡང་ཉིན་འགྲུངས་ཞག་འགྲུངས་སུ་མ་སོང་བར་དེས་ཀྱི་དབང་ཆེན་ལུས་པའི་གོ་སྐབས་འདི་ནས་མགོ་བཅུགས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། རྒྱ་མ་རྒྱ་བ། འོག་གཡེམ་ལ་སྤྱོད་པ། རྒྱུན་བཀའ་པ། དུག་གི་འིང་བརྒྱལ་བ། དེའོག་གཏམ་དང་ཚོག་རྒྱབ་ཤོད་པ། གཞན་ལ་གོད་སེམས་སོགས་སྟུག་ལས་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ། མམཐར་ཡང་གཞན་ལ་པན་མ་ཐོགས་ཀྱང་། གཏོད་པ་ནས་ཡང་མི་བྱེད་བསམ་པའི་ཆེད་སེམས། མཛོད་ན། ད་རེས་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཞིགས་སྤྱད་རོལ་གྱི་བྱུང་ནས་གསུང་ཚེས་ཐོབ་པའི་མདུན་ས་ནས་སྤོང་འོག་ཏུ་མ་སོང་བར་གོང་གསལ་འོངས་རང་ལུས་ཀྱིས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་སྤོང་རྒྱའི་དམ་བཅའ་བརྟུག་པོ་ལག་ལེན་དུ་འཁྲུལ་བ་གནང་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་སྤོང་བོ་ཡིན་འོ།།

དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་རྒྱ་བ་ལགས་དང་རྣམ་སྟེལ་ཚང་སློབ་ཐབས་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅུམས་ཚེས་ལས་བསྟུ་སྤྲིག་བྱས།

༡༥འོ་ས་མཚོག་གིས་དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་ཐེངས་ ༣༧ ཅམ་ གནང་བའི་གནས་ཚུལ་གནད་བསྟུན།

བོད་ཨོ་ཕུ་ལོ་ལོ། ༢༠༡༨/༠༡/༡༥

༡ དང་ལོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ཟླ་ ༥ པར་ལྷ་ས་ནོར་བུ་སྐོང་ཀར་ཅལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ལྷ་སྐྱེད་པའ་ཚལ་བའི་ལྷ་ས་གཡང་འཛོལ་ས་ཚེ་འིང་གིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་འིས་མེད་ལྷ་སྐྱེད་མཁའ་པོ་དང་གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་དུས་མེར་སྐྱ་ ༡༠༠༠༠༠ པར་ལྷ་ས་བ་བྱུང་ཡོད།

༢ གཉིས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ཟླ་ ༧ པར་ལྷ་ས་ནོར་བུ་སྐོང་ཀར་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ཨ་མདོ་ལྷ་སྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་འིས་མེད་ལྷ་སྐྱེད་མཁའ་པོ་དང་གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་དུས་མེར་སྐྱ་ ༡༠༠༠༠༠ པར་ལྷ་ས་བ་བྱུང་ཡོད།

༣ གསུམ་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༣ པར་རྒྱ་གར་རྩ་རམ་ས་ལར་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ཨ་མདོ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཚེ་བ་དཔལ་ཤོད་ལྷ་ས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་འིས་མེད་ལྷ་སྐྱེད་མཁའ་པོ་དང་ཤོད་མི། ལ་དུགས་པ། འབྲས་ལྗོངས་སོགས་མེར་སྐྱ་ ༣༠༠༠༠ པར་ལྷ་ས་བ་བྱུང་ཡོད།

༤ པའི་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ཟླ་ ༥ པར་རྒྱ་གར་རྩ་རམ་ས་ལར་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ཨ་མདོ་འཇམ་དབྱངས་འཕེལ་རྒྱལ་ལགས་ཡིན། ལྷ་ས་དེར་ཚོས་ལྷ་བ་གནད་ས་གསུམ་གཅོ་ཤོར་གྱིས་བའི་འིས་མེད་ལྷ་སྐྱེད་མཁའ་པོ་དང་མེར་སྐྱ་ ཚིག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ ༡༢༠༠༠ པར་ལྷ་ས་བ་བྱུང་ཡོད།

༥ ལྷ་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་གནས་མཚོག་དོ་ཇེ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱིན་བདག་དོར་གནད་ཤོད་དགོན་མཁའ་རྒྱལ་ལ་དུགས་པ་དབང་པོ་བསམ་གཏན་དང་། བག་འི་སེར་ཁང་མ་བདེ་སྤྱིད། འབྲུག་ཀའ་སྤྱི་དཔལ་འཕྲོར་རྒྱལ་མཚོ། འབྲུག་ཀ་གཉིས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་སོགས་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་དཔལ་ལ་སྐྱ་གོང་མ་འིན་པོ་ཚེ་མཚོག་དང་། ལྷ་ས་ཇེ་དེལ་མགོ་མཁའ་བཟུང་བཟུང་འིན་པོ་ཚེས་དུས་ཤོད་འིགས་དང་འབྲུག་པ། མོན་པ། ལ་དུགས་པ། འབྲས་ལྗོངས་ས་སོགས་མི་གངས་ཚིག་འབྲུམ་ ༡༠༠༠༠༠ ཅམ་བྱུང་ཡོད།

༦ ལྷ་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ཟླ་ ༤ པའི་ནང་ལ་དུགས་སྐེ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ལ་དུགས་པ་ཚེ་བརྟན་རྣམ་རྒྱལ་ཅན་ཡིན། ཚོས་ལྷ་

བདེ་བའ་ས་སྐྱ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་ལ་དྲགས་ཁུལ་གྱི་རིས་མེད་ཆུ་སྐྱལ་མཁའ་བོ་དང་། སེར་སྐྱ་མི་མང་ ༤༠༠༠༠
ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼བདུན་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ཨ་རི་མེ་ཏི་སན་དུ་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་སེར་གྲེས་གཙང་པ་དགེ་བཤེས་སྐྱོན་གྲུབ་བཟོང་
པ་ལགས་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་ཨ་རི་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་མོད་རིགས་བཅས་ཚོས་ལྷ་བ་ ༡༥༠༠ ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱད་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ཟླ་ ༤ པའི་ནང་རྒྱ་གར་ཨ་རུ་ལྷ་ཙལ་མངའ་སྡེའི་འབྲུམ་སྡེ་ལ་དེ་རང་དུ་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ཨ་མདོ་ཚོ་
བཟང་རྒྱ་ཚོ་ལགས་ཡིན། ལྷ་བས་དེར་ཚོས་ལྷ་བ་དཔལ་ལྷན་སྡོད་རྒྱུ་ཚང་གི་མཁའ་རྒྱ་དགེ་འདུན་དང་། ས་གནས་གཞིས་
ཆགས་བོད་མི་དང་། དུལ་མི་བཅས་སེར་སྐྱ་ ༥༠༠༠ ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼དབུ་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ཉི་མ་ཙལ་སྡེ་ཉི་ཉེ་དགོན་དུ་བསྐལ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིན་བདག་ཉེ་དགོན་ཡུལ་སྐོན་མོང་གིས་
གནང་ཡོད། ལྷ་བས་དེར་ཚོས་ལྷ་བ་གར་ཞ་དང་ལྷ་བྱུ་སྡེ་ཉི་ཡུལ་དགོན་གཙོས་པའི་སེར་སྐྱ་ ༡༠༠༠༠ པར་ལ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཟླ་ ༧ པའི་སྤྱད་སི་རི་གོང་དུ་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་སྤྱད་སི་བོད་མི་དང་། དུ་རོ་བ་ནང་བ་སྐོན་མོང་གིས་
གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་བོད་མིས་གཙོས་པའི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག ༣༤ ལས་ཚོས་ལྷ་བ་དབུག་སྡོད་ ༤༠༠༠ ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་གཅི་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ཟླ་ ༡༢ པའི་གནས་མཚོག་རྗེ་གདན་དུ་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་དང་རྟོ་དང་གདན་བོད་
དགོན་དགའ་ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་སྡེ་དང་། རྟ་ས་བོད་མིའི་མཉམ་ལས་ལ། སིམ་ལ་བོད་དགོན་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྡེ་དགས་འཛིན་
ཨ་མདོ་ཆུ་སྐྱེན་པ། སྤྱད་སི་གཞིས་ཆགས་ཁོངས་རྒྱལ་ཅེ་སྤྱ་ཁང་སྡེར་བ་ཁྲིམ་ཚང་བཅས་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་རིས་མེད་ཆུ་
ཚེན་རྣམ་པས་དབུས་རྒྱ་སྐྱལ་དགེ་འདུན་དང་། བོད་ནས་གསར་འཕྲོད་པ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད། བལ་ཡུལ། ཕྱི་རྒྱལ་བ་
བཅས་སེར་སྐྱ་ ༢༠༠༠༠༠ ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་གཉིས་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ཟླ་ ༧ པའི་ལ་དྲགས་ཟངས་དཀར་དུ་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ཟངས་དཀར་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཡིན།
ཚོས་ལྷ་བ་རྣམ་བུ་མཁའ་བོ་ཚོ་བཟང་ཉི་མས་དབུས་ཟངས་དཀར་རྒྱལ་བོ་དང་དགོན་ཡུལ་མི་མང་བཅས་སེར་སྐྱ་ ༡༠༠༠༠
ལ་ཉེ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་གསུམ་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཟླ་ ༧ པའི་ཨ་རི་ལྷོ་སི་ཨེན་ཇི་ལི་དུ་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་སྐུ་བསྐྱེད་དང་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་
ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙོས་སེར་སྐྱ་ ༣༠༠༠ ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་བཞི་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ཟླ་ ༡༢ པའི་གནས་མཚོག་སྤྱ་ཤ་ཤ་སིར་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ཏུ་ཤི་ཉའི་ཚོས་ཚོགས་དང་ཉེ་ཉོང་སྐྱ་ཤོ་ཀ་
ཚོས་ཚོགས། དབུས་གཙང་ཚོས་ཁའི་སྡོད་པ་མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་གནང་ཡོད་འདུག ལྷ་བས་དེའི་ཚོས་ལྷ་བ་དགའ་ལྷན་
ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་མཚོག་དང་སྐུ་བས་རྗེ་རྗེ་འོང་འཁྲལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་པའི་རིས་མེད་མཁའ་སྐྱལ་དང་
། གཞིས་གྲེས་བོད་རིགས། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ ༡༢༠༠༠༠ ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་ལྔ་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ཟླ་ ༡༠ པའི་ཨ་རིའི་འེུ་ཡོག་དུ་བསྐལ་ཡོད་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ཀུན་ཁུལ་ཟར་འདོད་སྡེར་ཚོས་ཚོགས་དང་ཕྱི་
སྡེར་བ་རི་ཅར་ཏི་སྡེ་ཡར། བོད་རིགས་སྐོན་གྲུབས་སོགས་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་དཔལ་ལྷན་སྡོད་པ་སྐྱ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་སྐུ་བས་
རྗེ་འཁྲལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ། བསྐྱེད་དགའ་རིན་པོ་ཆེ། ཟླ་ཉི་རིན་པོ་ཆེ། བོན་གྱི་སྐོབ་དཔོན་བསྐྱེད་འཛིན་རྣམ་དག་སོགས་ཀྱི་
ནང་མི་རིགས་སྐུ་སྡོད་ ༣༠༠༠ ཙམ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་དྲུག་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༢ ཟླ་ ༤ པའི་ཉི་མ་ཙལ་ལྷ་བྱུ་རི་གོང་མིུ་ཞེས་པར་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་ལྷ་བྱུ་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཡིན།
ཚོས་ལྷ་བ་ཚོས་ལོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགའ་བཤེས་སྐུ་སྐྱལ་སྐྱ་གཙོས་པའི་སེར་སྐྱ་ ༢༠༠༠༠ ལ་ཉེ་བྱུང་ཡོད།

༼བརྒྱ་བདུན་པ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ཟླ་ ༤ པའི་འབྲུམ་སྡེ་དང་སྤྱད་ཉོག་དུ་བསྐལ་ཡོད། སྤྱིན་བདག་འབྲུམ་སྡེ་དང་སྡེའི་གཞུང་ཡིན། ཚོས་
ལྷ་བ་ཁབ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དང་སྐྱུ་ལུང་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ། མཚུང་སྤྱ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་བུ་བཙུན་སྐྱུ་གས་

གསུམ་དང་། དུལ་མི་དང་པོ་དང་མི་བཅས་མེད་སྐུ་ ༡༠༠༠༠༠ ལ་ཉེ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼བཙུན་བྱ།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཟླ་ ༡ པར་ཉི་མ་ཅལ་གར་གྱི་སྤྱི་དབང་གྲུབ་པ་འུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་ཉི་མ་ལ་ཡིའི་ནང་པའི་ཚོས་
ཚོགས་དང་གར་གྱི་མང་མཉམ་སྲུང་མོང་གིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁའ་གསལ་ཅེ་རིན་པོ་ཆེ། བཀའ་འགྲུར་
རིན་པོ་ཆེ། ལྷག་ཚང་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་མེད་སྐུ་ ༣༠༠༠༠ ཅམ་བྱུང་ཡོད།

༼བཙུན་བྱ།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཟླ་ ༡༢ པར་ཨིསི་སྤེན་སྤར་མི་ལོ་ན་འུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་ཨིསི་སྤེན་ཏུས་འཁོར་གྱི་སྤྱི་བདག་ཚོགས་
ཚང་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་ ༣༠༠༠ བཀའ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼ཉི་ཤུ།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ཟླ་ ༡ པོར་མོན་ལྷོ་འདོད་ལྷ་སྤྱི་དབང་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་མོན་ལྷོ་མེད་སྐུ་མི་མང་དང་རྒྱལ་གཅེས་བཅའ་
རྒྱལ་འཐབ་གྲོགས་སྤྱི་གཞུགས་གཉིས་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་དགའ་ལྡན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གཞན་མན་མཚོག་དང་གར་
བྱང་གི་ཚོས་ཇེ་རྣམ་གཉིས། གདན་སའི་མཁན་ལས་ལུང་བཅས་མེད་སྐུ་ ༥༠༠༠༠ ལྷག་བྱུང་ཡོད།

༼ཉིར་གཅིག།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ཟླ་ ༡ པར་སོག་པོའི་རྒྱལ་ས་ལུ་ལན་རྩ་ལོ་འུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་སོག་ལུལ་དགའ་ལྡན་དགོན་དང་མེད་
སྐུ་མི་མང་སྲུང་མོང་གིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་དགའ་ལྡན་དགོན་སའི་མཁན་པོ་གཙོས་མེད་སྐུ་ ༣༠༠༠༠ ཅམ་བྱུང་ཡོད།

༼གཉེར་གཉིས།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ཟླ་ ༦ པར་ཉི་མ་ཅལ་སྤེ་ཉི་རྩ་པོ་དགོན་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་རྩ་པོ་དགོན་ལུལ་སྲུང་མོང་གིས་གནང་
ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་བྱང་ཅེ་མཁན་པོ་དང་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་མཚོག་སྐུལ། བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ།
ཚོས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་མེད་སྐུ་ ༢༠༠༠༠ ཅམ་བྱུང་ཡོད།

༼ཉིར་གསུམ།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ཟླ་ ༤ པའི་ནང་སིཌ་ལེ་འུ་བཅས་ཡོད། སྤྱི་བདག་ཨོ་སིཌ་ལེ་ཡིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་
སྤྱིར་ཚོགས་པ་སྲུང་མོང་གིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་པོད་བ་དང་ལུལ་མི། ལྷ་རིགས་བཅས་མི་མང་ ༣༠༠༠ ཅམ་བྱུང་ཡོད།

༼ཉིར་བཞི།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ཟླ་ ༡༡ པར་ལུབ་རྩལ་རྣམས་མངའ་ཁུལ་ས་ལུ་སྤར་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་ཉི་མ་ལ་ཡིའི་ནང་པའི་ཚོས་
ཚོགས་དང་ཀ་རྫོང་སྤར་གསུམ། ས་ལུ་སྤར་ཁུལ་གྱི་ནང་པ་སྲུང་མོང་བཅས་ཀྱིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་སྐུ་བས་ཇེ་བདུད་
འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུག་བ་སྐུ་བས་སྤེན་རིན་པོ་ཆེ། ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ། གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་དང་རྫོ་ཇེ་འཚང་།
མཚུང་ལུ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་མེད་སྐུ་ ༢༠༠༠༠༠ ཉེ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼ཉིར་ལྔ།༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཟླ་ ༡ པར་ཨ་འི་ཨིན་ཀེ་ཡ་ན་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་སྐུའི་གཅེན་པོ་སྐུ་འཚོར་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་རིག་གཞུང་
ལྷོ་གནས་ཁང་ཡིན། ཚོས་ལྷ་བ་དཔལ་ས་སྐུ་ལུན་ཚོགས་མེ་བྱང་མཚོག་དང་དགའ་ལྡན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་བཟང་ཉེ་མ། འབྲི་གྲུང་ཆེ་ཚང་
རིན་པོ་ཆེ། བོན་གྱི་སྤྱན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱས་བསྐྱེད་འཛིན། རྩ་པོར་བསྐུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་མི་མེད་སྐུ་ ༤༠༠༠ ཅམ་བྱུང་ཡོད།

༼ཉིར་དྲུག།༽

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་ ༡ པར་ཉི་མ་ཅལ་སྤེ་ཉི་དཀྱིལ་དགོན་པ་འུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་སྤེ་ཉི་དཀྱིལ་ལུལ་དགོན་སྲུང་མོང་
གིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་ཀ་ཚོག་དགོ་ཅེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱང་ཅེ་ཚོས་ཇེ་རྫོང་རིན་པོ་ཆེ། ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། གསེར་
ཀོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ། རོང་ཁང་གསར་མཚོག་སྐུལ། ལྷ་ས་གྲུ་མཁན་པོ་བྱུ་དོ་རིན་པོ་ཆེ། མེད་བྲེས་བྲག་རིན་པོ་
ཆེ། ཁྱེད་རིག་འཛིན་ཆེན་མོ་བཅས་མེད་སྐུ་ ༢༥༠༠༠ བཀའ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼ཉིར་བདུན།༽

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་ ༡༠ པར་ཨོ་སིཌ་ལེ་ཡིའི་ཕྱོད་ཁྱེད་རྣམས་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་ཨོ་སིཌ་ལེ་ཡི་འབད་སྐུ་བསྤྱིར་ཚོས་ཚོགས་དང་གོང་
ཁྱེད་མི་མང་སྲུང་མོང་གིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལྷ་བ་དཔལ་ས་སྐུ་ལོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་དགའ་ལྡན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་བཟང་ཉེ་མ། འབྲི་གྲུང་
ཆེ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྲུམ་ས་རིན་པོ་ཆེ། བོན་གྱི་མཁན་པོ་བསྐྱེད་འཛིན་རྣམ་དག་སོགས་མེད་སྐུ་ ༡༠༠༠༠ བཀའ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼ཉིར་བརྒྱད།༽

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༡ པར་གནས་མཚོག་རྫོ་ཇེ་གདན་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་བདག་ཚོལ་གསུམ་མཉམ་སྤྱིལ་སྤྱི་གཞུགས་དང་
པོད་གྱི་གཞོན་ནུ་ཚོགས་པ། མོ་སྤྱི་གཞུགས། མང་ལུལ་སྤྱི་དབང་སྤྱི་དབང་སྐུག་འཕན་པོ་སྲུང་ཚོགས་དབང་རྒྱལ། གས་པ་རྫོ་

ལགས་ཉ་དབང་། གཞིས་ཚེ་བདེ་བསམ་རྗེས། ཚ་བ་རོང་བ་བཟ་ཤིས་ལྷ་བ། གཉམ་ནང་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ། དེ་རྟོང་རྒྱལ་
 བརྟན་དབལ་འབྱོར། སྤྲོད་མོང་བ་སངས་ཚེ་རིང་། སྤྲུང་ཁམས་ལྷ་རྒྱལ་ཚེ་རིང་། སྤྲུང་མི་ནས་ཚེ་རིང་དོན་རྒྱལ། ཚ་མེད་ཚོ་
 བཟང་རྒྱལ་ཁྲིམས། སྤྲུང་མོང་ཚེ་རིང་རྩོད་ས་རྒྱལ་དང་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་ལ། བག་ཤི་སྤོན་པ་ཚེ་རིང་། ཨ་མདོ་འཇམ་དབྱངས་འབེལ་
 རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་གནང་ཡོད། ཚོས་ལུ་བ་དབལ་ཀཱ་མ་པ་ཨོ་རྒྱུན་འཛིན་ལས་རྗོ་རྗོ་ཚམས་དང་དགའ་ལྷན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་
 རིག་རྣམ་རྒྱལ། གུ་བ་དབང་བད་རོང་རིན་པོ་ཆེ། ཀམ་མོག་དགེ་ཅེ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་བྱང་ཚོས་རྗོ་རྗོ་མ་གཉིས། དགའ་ཁྲི་འགྲུ་
 རིན་པོ་ཆེ། སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀྱུན་བདེ་སྤྲོད་ལུང་སྤྲུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུ། ཀཱ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ། འཕོ་དགའ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་
 མ་བཟོད་བ་རིན་པོ་ཆེ། ཨ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ། སོགས་པོ་རྗོ་ལ་བཟ་རྗོ་ཉ་སོགས་སེར་སྤྲུ་ཉིས་འབུམ་ ༥༠༠༠༠༠ བརྒྱལ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼ ཉེད་དབྱ། ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལྷ་ ༥ བར་ཁེ་ན་ཇ་ལོ་རོང་ལོ་རྒྱ་བསྐྱལ་ཡོད། སྤྲིན་བདག་ཁེ་ན་ཇ་ལོ་རོང་ལོ་རྒྱ་བསྐྱལ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་
 ཡིན། ཚོས་ལུ་བ་བྱང་ཅེ་མཁན་པོ་སྤོ་བཟང་ཚེ་འབེལ་དང་། སེར་སྤྲུང་མཁན་པོ་སྤོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས། ཀམ་མོག་མཁན་པོ་
 འབྲུང་མེད་འཛིན་ལས་གཙོས་སེར་སྤྲུ་ ༥༠༠༠ ཅམ་བྱུང་ཡོད།

༼ སྤྲུམ་རྒྱ། ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༦ ལྷ་ ༡ བོང་རྒྱ་གར་སྤོ་བྲོ་གས་དབལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་བསྐྱལ་ཡོད། སྤྲིན་བདག་ཉི་ཉོང་ལུ་ལོ་ག་ཚོས་
 ཚོགས་གཙོ་བྱུང་མེ་མཚན་གནས་སྤོད་སྤོ་མང་དགོ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་མི་མས། མེ་མཚན་མེག་ཚེན་ཚོས་སྤྲོད་གི་ཚོགས་གཙོ་
 མི་བྱུང་མི་བཟང་མི། ཨ་ཤི་བ་རྗོག་གར་དགོ་སྤོད་སྤོ་ཤི། སྤྲུང་སེར་གནས་སྤོད་གཉམ་ནང་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤོལ་མ་དང་། ལས་
 ལུང་ཚ་བ་བསྟན་འཛིན་ཁྲིམ་ཚང་། ཚ་བ་རོང་བ་བཟ་ཤིས་ལྷ་བ། ལྷ་ས་བ་བསོད་ནམས་སྤོལ་ལ། ལྷ་ས་བ་དགོ་སྤོད་སྤོ་བཟང་
 བསྟན་འཛིན། གཞུང་ཞབས་སྤོ་བཟང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཡིན། ཚོས་ལུ་བ་ཁམས་ཁ་རྗོ་བཅུན་དམ་པ་དང་བྱང་ཅེ་ཚོས་རྗོ་ཤི་རྗོང་
 རིན་པོ་ཆེ། ཤར་བྱང་ཚོས་རྗོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀྱུན་བདེ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་གས་འཚང་འོད་གསལ་རྗོ་
 རྗོ་ཤིན་པོ་ཆེ། གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས། ལུང་སྤྲུ་རིན་པོ་ཆེ། ལས་མཁའི་སྤོད་པོ་རིན་པོ་ཆེ། རོ་ནང་མཁན་པོ་སོགས་སེར་
 སྤྲུ་ ༡༠༠༠༠༠ བརྒྱལ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼ མོ་གཞིག། ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༢ བར་ཨ་ཤི་ཤེ་ས་སྤོ་ཤིན་ལོན་དུ་བསྐྱལ་ཡོད། སྤྲིན་བདག་ཨ་ཤི་ཤེ་རྒྱལ་ས་མངའ་ལུལ་བོད་རིགས་སྤྱི་
 མཐུན་ཚོགས་བ་ཡིན། ཚོས་ལུ་བ་དབལ་ཀཱ་མ་པ་ཨོ་རྒྱུན་འཛིན་ལས་རྗོ་རྗོ་ཚམས་དང་སྤྲུག་ལུང་མ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། ཀམ་མོག་
 དགེ་ཅེ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཅེ་ཚོས་རྗོ་ཚན་བྱུང་བོ་བ། གསེར་ཀོང་རྗོ་རྗོ་འཚང་། བན་འཕྲོག་རྒྱ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ། ལྷུང་སྤྲུང་མཁན་
 ལུང་སྤོ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་འཛིན་ལས་སྤོ་བས་རྒྱལ། སེར་སྤྲུང་མཁན་ལུང་སྤོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས། བྱང་ཅེ་མཁན་ལུང་སྤོ་
 བཟང་ཚེ་འབེལ། རྣམ་གྲུ་མཁན་རྒྱང་གན་དབང་གྲགས་དང་བྱུང་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ཨ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ། སེར་བྲེས་གྲག་རི་རིན་པོ་ཆེ་
 སོགས་སེར་སྤྲུ་ ༡༥༠༠༠ བརྒྱལ་བ་བྱུང་ཡོད།

༼ མོ་གཉིས་པ། ༽

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལྷ་ ༡ བོང་གནས་མཚོག་རྗོ་རྗོ་གན་དུ་བསྐྱལ་ཡོད། སྤྲིན་བདག་གཙོ་པོ་ཨ་རུ་རྒྱ་ཅལ་མངའ་སྤེའི་སྤྱི་ལྷུ་
 ཚོན་ཚེན་འདས་པོ་རྗོ་རྗོ་མཁའ་འབྲོ་མཚོག་གི་ནང་མིས་གཙོས་པའི་སྤྲིན་བདག་ཁག་སྤུལ་རྒྱ་སོ་གྲངས་ཤིག་ཡོད་འདུག་
 པ། གོ་སྤྱི་ག་ཚོགས་རྒྱང་གིས་བརྗོད་བ་ལུང་ན། མེད་ས་འདྲིར་ཚོས་ལུ་བ་བོད་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་ཚེན་པོ་བཞེ་དང་གལུང་དུང་
 བོན་བཅས་ཀྱི་སྤོ་ཚེན་རྣམ་པའི་གཙོས་པའི་སེར་སྤྲུ་ཉིས་འབུམ་ ༥༠༠༠༠༠ ལྷག་འཛོམས་རྒྱ་ཡིན་རྒྱལ་པོ་སྤོད་གནང་སོང་།

༼ མོ་གསུམ་པ། ༽

འཕྲོང་ས་མཚོག་གིས་དབལ་དུས་ཀྱི་འཕྲོང་ལོའི་དབང་ཚེན་མེད་ས་ ༥༥ བའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལྷ་ ༢ ཚེས་ ༥ ལས་ ༡༥
 ཉིན་བར། ལ་དུགས་རྒྱལ་ས་སྤེའི་ཞི་བའི་ཚལ་པོ་གྲང་མདུན་མང་དུ་བསྐྱལ་ཡོད་བ་དང་། ལྷ་གས་དེར་བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་དང་
 འཇམ་སྤོད་ལུལ་གྲུ་ཁག་ནས་ཚོས་ལུ་བ་ ༡༥༠༠༠༠ ལྷག་འཛོམས་ཡོད། ལྷ་གས་དེའི་སྤྲིན་བདག་གཙོ་པོ་ལ་དུགས་ནང་ཚོགས་
 དང་དགོན་ཚོགས། རོ་ནང་ཚོས་བརྒྱུད། ཀོང་པོ་གཞིས་བྲེས་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དུས་དབང་མཐུག་རྗོགས་པའི་ཉིན་དེར་
 སྤྲིན་བདག་ཚོས་བྱུང་སོང་བཟང་གསུམ་ཅེས་ཁ་གསལ་བསྐྱབས་སྤེལ་བའི་ནང་། ཚུར་བྱུང་བ་ ༡༥༥༥༡༡ ༥༡༥ ༥༡༥ བར་མར་
 སོང་བ་ ༡༡༦༦༥༥ ༥༡༥༠༠ | ལུལ་དུ་ལྷག་དུལ་ ༦༥༥༥༥༠༦ བཅས་ཚགས་ཡོད་འདུག

༼ མོ་བཞེ་བ། ༽

འཕྲོང་ས་མཚོག་གི་དབལ་དུས་ཀྱི་འཕྲོང་ལོའི་དབང་ཚེན་མེད་ས་ ༥༥ བའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ལས་ ༡༠༡༥ ལྷ་ ༡
 ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བར་གནས་མཚོག་རྗོ་རྗོ་གན་དུ་གནང་ཡོད་བ་དང་། ལྷ་གས་དེའི་དབང་ལུ་ཁམན་གཙོ་པོ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་
 དང་མགོ་ལོག་ཨ་སྤོད་ཁང་གསར་ཡིན་པ་དང་། སྤྲིན་བདག་གནང་མཁན་ཉི་མ་ལ་ཡི་ཤི་རྒྱུད་དང་བོད་རིགས་ཚོར་པའི་ལྷན་ཚོགས་
 སོགས་སྤྲིན་བདག་ ༡༥ ཅམ་ཡོད་འདུག ལྷ་གས་དེར་ས་སྤྲུ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་དབལ་རྒྱལ་བ་ཀཱ་མ་པ་མཚོག་དེ་བཞིན།
 དགའ་ལྷན་ཁྲི་བ་དང་ཨ་ཤི་ཤེ་སྤོ་བརྟན་འཛིན་ལས་རྗོ་རྗོ་ཚམས་པོ་ལེ་ཅར་སྤོ་སོགས་པོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་འཇམ་སྤོད་ལུལ་གྲུ་ཁག་ནས་
 ཚོས་ལུ་བ་ ༥༠༠༠༠༠ ལྷག་བྱུང་ཡོད་སྤོད་སྤོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཡོད།

ལྷན་འདས་ལྷ་དྲུག་རིང་སྐུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ལེགས་པ་ཤིང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ལྷན་མོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཡིད་ཆེས་པ་
ཁག་པོ་རེད། ལྷན་མོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་གསལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པའི་ཚོགས་ལོང་ཚོགས་ཀྱི་རེད།
དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཚོན་པའི་གསུང་ཡིན་པར་ཁྲུང་ས་རི་ལྷ་ར་བསྐྱེད་དཀོས་ཟེར་ན། རྫོན་པས་མར་ཏ་མིར་བཀའ་དང་པོ་བཤེན་
བཞིའི་ཚོས་འཁོར་སྐོར་བའི་རྣམ་བཞག་དེ་ལ་འགལ་འདུ་ཚུན་ནས་མེད་པར། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་
ནང་ཚང་ཡོད་ལྟ་བུའ། དུས་འཁོར་འདི་རྫོན་པའི་ཚོས་རྣམ་རི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

དྲི་བ། ལྷན་འདས་ལྷ་དྲུག་རིང་སྐུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ལེགས་པ་ཤིང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ལྷན་མོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་
ཡིད་ཆེས་པ་ཤིང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ལྷན་མོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་གསལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པའི་ཚོགས་ལོང་
ཚོགས་ཀྱི་རེད། དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཚོན་པའི་གསུང་ཡིན་པར་ཁྲུང་ས་རི་ལྷ་ར་བསྐྱེད་དཀོས་ཟེར་ན། རྫོན་པས་མར་ཏ་མིར་བཀའ་
དང་པོ་བཤེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་སྐོར་བའི་རྣམ་བཞག་དེ་ལ་འགལ་འདུ་ཚུན་ནས་མེད་པར། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་
དུས་འཁོར་རྒྱུད་ནང་ཚང་ཡོད་ལྟ་བུའ། དུས་འཁོར་འདི་རྫོན་པའི་ཚོས་རྣམ་རི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

ལན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོམས་རྒྱུར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྷགས་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་ལྟེ་བ་རེད། ཐ་མལ་
བའི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་མ་དག་པ་རེད། དེ་སྐྱུངས་ཉེ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་ལྷགས་གཉིས་བསྐྱེད་
དཀོས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་ལྷགས་ལྷན་འདུག་གི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འདི་གསལ་པོ་སྐུ་
རེད། འདི་ལ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བརྗོད་གནང་གི་ཡོད། ལྷ་མེད་རྒྱུད་སྐྱེ་གཞན་དག་དེ་ཚོར་ལྷ་དང་འདུག་སྐོར་སྐྱེད་ནས་
གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ། ར་ཚོའི་འཛམ་གླིང་འདི་དང་ཐག་ཉེ་གིས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་གོས་དེ་བྱང་ཚུགས་འཕམ་ལྷ་ལ་
རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། བྱང་ཚུགས་འཕམ་ལྷ་ལ་དེ་དུས་འཁོར་གྱིས་མཉམ་བཞག་གནང་ཡུལ་གྱི་དག་ཞིང་དེ་རེད། ར་ཚོས་
དུས་འཁོར་དབང་ལྷ་པ་དང་དེ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན། ལྷེས་པ་ལྷེ་མར་འཕམ་ལྷ་ལ་ནས་ལྷེས་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྐུ་གསལ་མའི་
རྒྱུད་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་རྫོགས་ལྷན་གསུང་པ་ཞིག་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་དུས་རབས་གསུང་པ་ཞིག་འཆར་བར་
ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དྲི་བ། འོད་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཚོས་བརྒྱུད་གཞན་དག་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གསུང་པའི་
འཕམ་སྐྱེད་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་རྣམ་པ་དང་རོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ།

ལན། དུས་ཀྱི་འཁོར་འོའི་དབང་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་ཚོགས་འཕྲི་བཞེངས་དང་། ས་གང་མཚོན་གང་སོགས་ཚོགས་རྒྱུས་
འོས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐུར་མཐའ་དེ་ལས་ཆེར་དགོ་ལྷགས་པ་མིན་འགོ་སྐྱེ། འགོང་ས་མཚོགས་དང་པཎ་
ཚེན་ཟེང་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་རས་འིས་ཀྱི་དེ་ལྷེས་འཁོར་ཚོགས་སྐུ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྫོན་
གི་ལྷ་མ་མཐའ་པོ་ཚོས་དུས་འཁོར་དབང་གསུང་གི་ཡོད། གཞན་རྫིང་མ་དང་ཀ་བརྒྱུད་སོགས་སུ་ཡང་ཡོད་རྒྱ་རེད་བསམ།

དྲི་བ། དབང་རྒྱལ་བ་ཚོ་ནང་བ་འདི་དུས་འཁོར་ཉམས་བཞེས་ཐོག་དམིགས་བསལ་ཞིག་
ཡིན་ཚུལ་གསུང་སྐྱོལ་ཡོད་པ་དེ་གང་འདྲ་རེད།

ལན། ལྷིང་བཏང་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལ་བདག་པོ་རྒྱལ་མཐའ་བུ་ལྷགས་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། རྫོན་ལྷགས་ཟེར་བ་
ཞིག་ལྷན་པ་རེད། རྫོན་ལྷགས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་རྫོགས་པའི་རིམ་བསྐྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཟེར་བའི་ལྷག་ལེན་གྱི་རྒྱུད་དེ་
ཞིང་པའི་རིམ་པ་ཅོམ་མ་ཡིན་པར། ཉམས་བཞེས་སྤྱོད་བརྟེན་བྱས་ཉེ་དཀར་ཁྲུང་ས་རི་ལྷ་ར་བསྐྱེད་དཀོས་མཚོན་ཚེད་
མཚོན་ཚེད་རྣམ་འབྲུར་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ཉེན་ཚེད་རྣམ་འབྲུར་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱོད་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་
བྱེད་པའི་ལྷག་སྐོལ་རྒྱུད་བཟང་པོ་ཞིག་མགོ་སོག་འཛམ་མང་ཚོགས་སུ་ད་ལྟའི་བར་མ་ལུབ་པར་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ཉེ་མ་
གཅིག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་མིན་པར་པོ་རབས་དང་དུས་རབས་བརྒྱུད་དེ་སྤོང་ཞིང་དང་དམར་ཞིང་གྱི་ཚོགས་ལོང་ལ་ཞིག་
རེད། དེར་བརྟེན་འགོང་ས་མཚོགས་ཀྱིས་བྱང་ལྷག་སྐོལ་བཟང་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱ་གལ་ཚེན་
པོ་རེད་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དྲི་བ། རྒྱ་ནག་དང་པའི་ལྷག་མི་རྒྱ་པོར། ཐེ་ལན་ཏི། མ་ལེ་ཤི་ཡ་སོགས་ནང་ཚོས་དང་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་དག་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གསུང་པའི་འཕམ་སྐྱེད་ཡོད་དམ།

ལན། འོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་ལྷན་གཞན་ལ་དང་པའི་ནང་ཚོས་ལས་ཏ་ཅང་སྐྱུག་པོ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་
པ་རེད། དེ་དོན་དེ་རིང་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། དམེར་ན། མོ་སོ་ཐར་བའི་འདུལ་བའི་སྐོར་དང་དགོ་རྒྱལ་སྐོར་གི་
སྐོར་པའི་སྐོར། མཛོན་པའི་གཞུང་སོགས་ཐའེ་ཡན་ཏི་དང་འབའ་མ། ཤི་ཤི་ཡེ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གནས་བརྟན་སྐྱེ་བའི་དགོ་
འདུན་པ་དང་། བ་ལྷེ་སྐྱད་ཀྱི་ཚོགས་ལྷེ་སྐོར་གསུམ་ལ་སྐོབ་སྐྱོད་ཡོད་པའི་མཐའ་པ་ཚོ་དང་མཉམས་དུ་གོ་བ་སྐྱུར་
བྱས་ན་པན་ཚུན་ཅེ་མཐུན་ཡོང་གི་རེད། ལྷགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རྒྱུད་སྐྱེ་ལོག་མ་བྱ་རྒྱུད་སྐྱོད་རྒྱུད་རྒྱུད་རྣམས་འབྲུར་རྒྱུད་སོགས་
ཀྱི་སྐོར་ལ། འོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ལྷེ་ཉོང་དང་ཐའེ་ཐམ། ཞོ་རི་ཡ་སོགས་གསུང་སྐྱེད་ཚོས་ལྷགས་པ་
དག་དང་གོ་བ་སྐྱུར་བྱས་ན། ཞོང་ལྷ་ར་པན་ཚུན་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲུས་བཀུ་ཆའི་བརྒྱ་ཐོབ་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་
། ར་རང་གི་འིས་ཚོད་བྱས་ན། ཐེག་དམན་པ་ཟེར་ན་འདྲ། གནས་བརྟན་སྐྱེ་བའི་དགོ་འདུན་སྐྱེ་སྐོར་གསུམ་པ་བ་དེ་
ཚོ་དང་། ཉེ་ཉོང་དང་ཐའེ་ཐམ། ཞོ་རི་ཡ་སོགས་སུ་མེད་པར། འོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ནང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་ནི། ལྷགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་གསུང་བཤེ་འཛིགས་གསུམ་དང་དུས་འཁོར། ཚང་མའི་གཞུང་སོགས་རེད་
བསམ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། ལྷན་ཚོས་དང་པའི་ཡུལ་ལྷན་དེ་དག་ནང་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་བསྐྱུར་བའི་ལས་སྐོལ་
ཡོད་པ་རེད་དེ་སྐྱེ་མཚོན་ཚོས་མ་བྱུང་།

༡ མཚོན་རྟེན་འདི་ཚོགས་མར་བམ་ཐེ་མོ་རྩ་མའི་བུ་མ་རྒྱུད་གིས་བཞེངས་པར་བྲགས་ལ། ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་རན་མེད་
 གིས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་བཤད་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། མཚོན་རྟེན་གྱི་ཚེ་མོའི་མཚོན་རྟེན་རྒྱུ་རྒྱུབ་ཀྱིས་
 བཞེངས་ཤིང་། བར་རྟེན་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་རྒྱབ་པའི་དབང་པོའི་རིང་བསྐལ་ལྷེ་གང་བཞུགས་པ་དང་། རྫོང་ལམ་གྱི་རྟོའི་རུ་
 རྫོང་འཕྲི་ལྷག་ཅན་དེ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་བཞེངས་པར་བྲགས། སྤར་མཚོན་རྟེན་ཚེན་མོའི་ཚོགས་ཁང་དུ་ལྷ་སར་བཞུགས་པའི་རྩོ་
 བོ་འལུ་ལྷ་ལྷའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡོད་དབང་འདུག ༡ མཚོན་རྟེན་གྱི་རྫོ་རོས་སུ་ས་སྟེགས་བྱ་བཞེ་ཡངས་པའི་དེར་སྟོན་
 པའི་བཞུགས་གདན་གྱི་རྩ་རྩམས་གཏོར་ཡོད་ཟེར། ༢ འདེ་འདེ་ལྷོགས་སུ་ཡོད་པའི་དབྱིབས་དབྱུས་མའི་མཚོན་རྟེན་
 དང་འདྲ་བའི་མཚོན་རྟེན་དཀར་པོ་ལྷོ་སྟོན་པ་ཚོགས་མར་བྱོན་སྐབས་དེར་བཞུགས་ཏེ་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་སྟོས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་
 ཤིང་དངོས་མ་ཡིན་པ་གཞན་རྩམས་བསྐྲུན་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། མིང་ལའང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་གན་རྩོ་ལ་ཟེར། ༣
 མཚོན་རྟེན་ཚེན་མོ་སྐོའི་གཡས་སྟེགས་སུ་སྟོལ་པའི་ལྷ་ཁང་དང་། སུགས་ཀྱི་ཚིག་གསེབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྟོལ་
 པའི་སྐུ་རྒྱུད་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩོ་བོ་རྩོ་ལ་གསུང་བྱོན་པའི་སྟོལ་མ་དེ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ༤ མཚོན་རྟེན་གྱི་རྫོ་
 རྩོགས་སུ་མཚོ་རྩིང་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྐོའི་རྒྱལ་བོ་བཏང་བཟུང་གི་གནས་ཡིན་པར་བརྟེན་ལ། དེར་སྟོན་པ་ཞག་བདུན་ལ་
 བཞུགས་སྐྱད། དུས་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ཚགས་པར་ལྷུང་བའི་གནས་སོ། མཚོ་རྩིང་གི་སྟོ་ཚེན་ལྷི་ལོགས་སུ་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་
 རན་མེད་ཀྱི་རྩོ་རིང་ཡོད། ༥ “ རུ་བའི་ལྷི་རོལ་འར་གྱི་དུར་ཁྲོད་ནང་གི་དབྱིལ་འཁོར་དེ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྩོ་ལ་བཞེངས་པའི་དུས་འཁོར་རྫོས་བསྐྲུངས་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ལམས་
 ལྷུང་བ་དེ་ཡིན་ནས་སྟུམ” ཞེས་དགོ་འདུན་ཚོས་འབེལ་གྱིས་གསུངས། ས་གནས་དེར་ཉ་ཉ་ཚོད་པའི་དུར་ཁྲོད་ཟེར། ༦
 མཚོན་རྟེན་བྱང་ངོས་ཀྱི་ལྷགས་པའི་ནང་གི་མཚོན་རྟེན་རྒྱུད་དུ་རྩམས་སུ་དབྲམ་བཅོམ་པ་མང་པོས་གདུང་བཞུགས་
 ཤིང་། སྤར་སེན་སོགས་འཕའ་ན་དན་སོང་གི་སྐྱེ་སྐོ་ཚོད་པར་གསུངས། ༧ མཚོན་རྟེན་གྱི་ལུ་བུ་ལྷོགས་སུ་ཉི་ཉོང་
 གིས་བཞེངས་པའི་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྒྱན་ཚེན་པོ་ཞིག་དང་། འབར་མ་དང་། འལྲུག་པ། རྒྱ་བཀག་ཐེ་མལ་ཁྲི། བལ་ལུལ། ཉི་
 ཉོང་བཅས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཚོན་རྟེན་སོགས་ཡོད། ལྷ་ལྷ་མོང་ཁྲེར་ནས་རྩོ་རྩོ་ལྷ་ལྷ་བར་སྐྱི་ལེ་ ༨ ཅམ་ཡོད།

༢ རྒྱལ་བོའི་ཁབ།

རྩར་གྱི་ཉི་(Rajgir)ཞེས་པ་རྒྱལ་བོའི་ཁབ། འདི་ནི་དབྱུས་འཕྲུར་འཚང་ཞེས་པའི་མ་རྩ་རྩའི་རྒྱལ་ས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དེ་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གནས་ཚེན་ཁག་གཞན་ལས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ལྷན་པར་བརྟེན། ལྷ་ལྷ་རྩུ་ནས་སྐྱི་ལེ་ ༡༡ ཅམ་གྱི་སར་
 ཡོད། ༡ རྩ་ཚོན་གྱི་གནས་དེར་རྩ་ཚོན་ཀུན་དགའ་ར་བའི་འལུ་དང་། རྩ་ཚོན་ཡོད་པའི་རི་དེ་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཀྱི་རུ་
 ལྷའི་ནང་བེལུལ། ཞེས་རི་རོས་ཡངས་བྱ་བ་དེ་ཡིན། རྩ་ཚོན་གྱི་ཁ་སྟེགས་བྱང་ངོས་སུ་རི་བོ་སྐུ་བསངས་ཡོད། རི་ཚེར་ཉི་ཉོང་
 པའི་མཚོན་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་མངལ་རྒྱ་ཡོད། ༢ རྒྱལ་བོ་མ་རྩེས་དབྲམ་སྐྱིན་བདག་མཚན་དེ་འོད་སྲུང་ལ་སོགས་དབྲམ་
 བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་འདུས་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོས་མདོ་སྟེ་དང་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བ། འོད་སྲུང་གིས་མདོན་པ་བཅས་ཀྱི་སྟེ་
 རྩོད་རྩམས་བཀའ་བརྩུ་མཚན་པའི་བྲག་སུག་ཀྱང་རྩ་ཚོན་གྱི་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད། ༣ རྒྱལ་བོ་གསུགས་ཅན་སྟོང་པོ་འཁོར་
 བརྒྱ་བྲག་དུ་མ་དང་བཅས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ནས་བྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བལྷ་བ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་རྩར་སོང་བ་ན། དེའི་ཤིང་རྩའི་འཁོར་ལོ་སའི་ནང་དུ་བྱང་བར་ལྷུར་ཉོ། ཞེས་དང་། འཁོར་ལོའི་འལུ་ད་ལྷ་
 མ་ཉམས་པར་བྱ་རྒྱུ་དུང་པོ་རི་དང་ཉེ་བའི་རྩོ་རྩོགས་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་འཕྲོ་བའི་ལམ་ཚེན་གཡོན་རྩུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཟེར།

༣ ལྷ་ཁང་ཆ་སྐྱི།

གནས་མཚོགས་ལྷ་ཁང་ཆ་སྐྱི། ཉིན་དུའི་རྒྱུད་དུ་སྤར་རྩ་མ་(Sarnath)ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྟེ་ལུ་ཁྲིར་པར་རྩེ་ལི་
 (Uttar Pradesh)ཞེས་པའི་ནང་ཡོད། ༡ ལུལ་འང་སོང་ལུང་བ་རི་དུགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ། དེར་སྟོན་པས་ཚོས་
 འཁོར་ཐེངས་གསུམ་བསྐྱོར་བ་ལས་ཐེངས་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནས་ཡིན་ལ། སྟོན་
 ས་དེར་དགོན་པ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཚགས་པའི་འལུ་དང་། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་འལུ་ལ་མཚོན་རྟེན་རྒྱུད་དུ་རྩོའི་འཕྲི་ལྷག་
 གིས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་འདུག དེ་དང་ཉེ་བའི་སར་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་རན་མེད་ཀྱི་རྩོ་རིང་ཚགས་ལྷུས་འོར་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་
 ལྷེང་གི་ལི་གོ་རྩམས་ལོ་ཉེས་སྟོན་སྟོན་གྱི་ལི་གོ་ཡིན་པར་བྲགས། ༢ རི་དེའི་འདེ་འཕྲིགས་སུ་མཚོན་རྟེན་ཚེན་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ནི་རྩམ་ཀའི་མཚོན་རྟེན་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ལྷའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞེངས་ཤིང་གནས་དེའི་མཚོན་རྟེན་ཚེ་
 འོས་ཡིན་པར་སྐྱད། ༣ རི་དེའི་འདེ་འཕྲིགས་སུ་རྩ་རྩུ་ལའི་སྐྱིང་ནས་ཐེབས་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱིང་སྟོབས་ཅན་དགོ་བསྟེན་
 ཚེན་པོ་རྩམ་སྐུ་ལས་བཞེངས་པའི་སྐུ་ལ་གན་རྩི་ཀུ་ཁའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད། ལྷི་མཚོན་རྟེན་དང་ནང་རི་གཅོང་ཁང་དེར་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་དུས་དུམ་དུ་གཉེས་བཞུགས། ༤ བོད་ཚེས་ ༡༥ རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ་དང་འཚར་ཅན་རིང་བསྐལ་ལ་
 མངལ་སུབ། སྐབས་དེར་འཕྲིགས་ཀྱི་གནས་མངལ་བ་མང་པོ་ཡོད་དབང་འདུག ༥ མཚོན་རྟེན་ཚེན་པོའི་རྩོ་ལུ་བ་
 ཀྱི་སྐྱི་ལེ་ ༡ མ་ཐེན་ཅམ་གྱི་སར་ཡོད་པའི་མཚོན་རྟེན་ཞིག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཁོར་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ཚོགས་སྟོན་པ་
 ལ་མངལ་བའི་ས་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། མཚོན་རྟེན་ཚེ་ལི་ཁང་པར་རྩུང་བརྒྱུད་སྐྱོས་རྩམས་ཀྱིས་བྲམ་གསུངས། དེ་ནས་
 རྒྱུད་ཡོང་བའི་ལམ་གྱི་གཡས་སྟེགས་སུ་གནའ་རྩས་འཕྲེམས་སྟོན་ཁང་ཞིག་ཡོད། རྩོ་རྩོ་ལྷ་ལྷ་ནས་སྐྱིང་ཆ་སྐྱིང་སྐྱི་ལེ་
 ༢༣༡ ཅམ་ཡོད། མེ་འཁོར་དང་རྒྱངས་འཁོར་གང་དུང་ནང་འཕྲོ་ཚོགས།

། བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོ་རི། །

བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོ་རི། བྱ་རྩ་ཀུར་(Gridhakuti)བྱ་བཞི། བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོ་རི་ཡིན། དེ་ནི་སྟོན་པས་ཚོས་འཁོར་རིས་པ་
གསུམ་བརྒྱུད་བའི་བར་བ། འཁོར་རབ་འབྱོར་དང་བྱ་མས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། དུམ་ཚེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་མདོ་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན། ། ༡ ། རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་ས་ཚོགས་ནས་རྒྱ་འཁོར་ནང་སོང་ན་སྟོན་པས་མདོ་
གསུངས་པའི་གནས་པའི་མཛམ་ཞིང་། དེ་ནས་ཞབས་ཐང་གིས་སོང་ཆེ་རི་རྩེར་ཉེ་ཏྲོང་གི་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་ཡོད་
སར་བསྐྱབས། ། ༢ ། དེ་ནས་ཐང་ཀར་ཚོགས་སྐྱེལ་འབྲུལ་སྐམ་ནང་བསྐྱོད་ཆེ་ཉེ་ཏྲོང་མཚོད་རྟེན་ལ་མཛམ་བྱུང་ལ། སྐར་
རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་རྩ་རྒྱུལ་པོའི་(༡༧༠༡)ལ་ག་ལྷ་བ་ཆོས་ལ། ༢༠ལ་དབང་སྐུ་ཕྱེད་དུག་པ་རིག་འཛིན་ཚངས་དབྱངས་
རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གནས་དར་བོན་སྐབས་ཀྱི་གཞིགས་སྐང་ལ། བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོ་རི་དེ་མ་མལ་གྱི་རི་ལྷ་བུའི་མདོ་གྲག་སོགས་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། འཕྱུའི་པོ་ཉེ་སྐངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཛོད་། ཞེས་གསལ་རྟེན་ཏུ་གསལ།

། ཡངས་པ་ཅན། །

ཡངས་པ་ཅན་ནི། དབྱིན་སྐད་དུ་བེ་ལཱ་ལེ་(Vaishali)ཟེར། ཟླ་རྩུར་(Bihar)མངའ་སྡེའི་ཁོངས་ཀྱི་ལྷ་ར་པ་པར་གྱི་ཉེ་
སར་ཡོད། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཁྲོང་ཁྲིར་ལ་སངས་རྒྱུས་ཐངས་གསུམ་ཞབས་བཅག་པར་གྲགས། ། ༡ ། སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱིས་སྤང་ཅི་ཡུལ་ཞིང་སྟོན་པས་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱུས་སྤང་ཅིའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་ཉེ།
གནས་ཚེན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་ལ། གཞན་སངས་རྒྱུས་ཉེད་མི་རིང་བར་སྐྱ་ལྷ་རན་ལས་འདད་བར་ལུང་བསྟན་
པ་དང་། སྐྱ་ལྷ་རན་ལས་འདས་རྗེས་སྐྱ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བཞོས་པ་ལས་ལི་རྩ་རྒྱའི་སྐམ་བའི་རིང་བསྐལ་བཞུགས་པའི་
མཚོད་རྟེན་ཡང་དེར་བཞེངས། ། ༢ ། སྐོན་རྒྱའི་མདོ་དང་། ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྟམས་པར་བྱེ་
བའི་ཚོས་འཁོར་བརྒྱུད་པའི་གནས་ཡིན། སངས་རྒྱུས་ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ ༡༡༠ རྗེས་སུ་ཚོས་རྒྱལ་ཨ་ཤོ་ཀས་
ཡོན་སྐར་ཉེ། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱུས་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་མཛོད་པའི་གནས་ཡིན། ཞོན་
ཅང་གིས་ཚོས་རྒྱལ་ཨ་ཤོ་ཀའི་རྩོད་ཞིག་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཡོད་ཅེས་བཛོད་པར་གཞིགས་ན། དེར་ཡོད་པའི་རྩོད་རིང་
སེལ་ཉེ་གྲ་ཅན་དེ་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་རན་མེད་ཀྱི་རྩོད་མེན་ནས་གསུངས། ། ༣ ། མཚོད་རྟེན་དང་རྩོད་རིང་གི་སྟོ་ཕྱོགས་
སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་ཐོན་པའི་གནས་ལུས་ལྷགས་ལེབས་ཅན་ཡོད། ། ༤ ། དེ་དང་ཉེ་བའི་སྟོར་རྒྱུ་རྒྱུ་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་ལོའི་རྒྱུ་ཞེས་དང་། གནས་དེར་སྤྱི་ལོ་མང་པོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚེད་དུ་རྒྱུ་ལྷ་དེ་ཉེད་བྱས་པར་
གྲགས། ། ༥ ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དོད་ཕྱབ་ཞིག་སྐ་ལྷ་ཁྲོང་ཁྲིར་གྱི་ལུ་བརྩོས་རི་ཅེར་ཡོད། ། ༦ ། ཁྲོང་ཁྲིར་པ་འི་རྩ་
ནི་ཚོས་རྒྱལ་ཨ་ཤོ་ཀའལ། ལྷ་རན་མེད་ཅེས་པའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་མཚོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་མཁན་ཁོང་སྐྱ་བཟམས་
པའི་ཡུལ་དང་རྒྱལ་ས་ཡིན། སྟོན་ཁོང་ཁྲིར་པ་འི་ལ་ལྷ་ལྷ་དང་། ཡོད་སྐད་དུ་སྐྱ་ནུ་བུའི་ཁྲོང་ཁྲིར་བྱ་བར་གྲགས། པ་
འི་ཉ་ནས་བེ་ཤ་ལི་བར་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩ དང་། རྩོ་ལྷ་ཁད་ནས་པ་འི་ཉ་བར་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥ ཡོད།

། མཉན་ཡོད། །

མཉན་ཡོད་ལ་ལཱ་ལྷེ་(Shravasti)ཞེས་ཟེར། དེར་སངས་ཉེ་ལ་ཉེད་དུ་འཁོད། ལྷ་འིར་པར་རྩེ་ལི་(Uttar Pradesh)
མངའ་ཁོངས་ཀྱི་རྩ་རེ་རྩེ་པའི་ས་གནས་དང་། ལྷ་ར་ཉ་སི་ནས་ཕྱིན་ཆེ་མཚན་གཅིག་ལ་འགྲོ་དགོས། ། ༡ ། མཉན་
ཡོད་ནི་སྟོན་པའི་བཞུགས་གནས་ཀུར་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཉེ། རྩོད་པ་ན་ཞེས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཀུར་དགའ་ར་
བ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་རང་ལ་དབྱར་ཉེ་ལྷ་དང་། རི་དུགས་འཛིན་མའི་ཤར་གྱི་ཀུར་དགའ་ར་བར་དབྱར་ལྷ་སྟེ་ཁོན་
དབྱར་ཉེར་ལྷར་བཞུགས། མཚོག་རྒྱུད་གཉིས། ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ། གནས་བརྟེན་བརྩེ་དུག་འོད་སྐྱང་། འཚར་ཀ་རྟ་སྐལ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་གྲགས་པ་རྟམས་ཀྱང་པལ་མོ་ཆེ་གནས་འདིར་ཡུན་
རིང་བཞུགས། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཚོ་འབྲུལ་ཚེན་པོ་བསྟན་ཉེ་སུ་སྟེགས་པ་རྟོག་གེ་སྐྱ་བའི་སྟོན་པ་དུག་པས་པར་མཛོད་
པའི་གནས་ཀྱང་འདི་ཡིན། ། ༢ ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནས་བྱུང་དུ་ཕྱིན་ན་ས་ལྷགས་ཞིག་པོ་ཡོད། དེ་ནས་མར་བཟམས་ན་
སོ་མག་གི་སྤྱི་ལོ་འགའ་བཞེགས་པ་དེ་ནི་བདུན་བརྟལ་པའི་གནས་ཞེས་བཤགས། སོར་ཐོང་ཅན་དང་ལྷས་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱང་
གནས་འདི་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞི་ཕྱིན་པ་བཛོད་པར་ཚོས་སྐོར་ཞུགས་པར་བཤགས།

། ལྷ་བབས། །

ལྷ་ལས་བབས་པའི་གནས་ལ་སངས་པ་ཞེས་དང་། སངས་པ་ལས་ལྷ་(Sankansya)ཡང་ཟེར། གནས་འདི་ནི་རྒྱ་གར་
ལྷ་འིར་པར་རྩེ་ལི་(Uttar Pradesh)མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་ལ། འབྲུལ་འཁོར་ནང་རྩེ་ལོ་རྩེ་(Fateh garh)
ནས་ཕྱིན་ཆེ་ཐག་ཉེ་ཞིང་། མེ་འཁོར་ནང་སོང་ན་པ་ཁ་རྒྱའི་མེ་འཁོར་འབབ་ཆོགས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༡ ཅན་ཡོད། ། ༡ །
དེ་ནི་སྟོན་པས་ཡུམ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྟམས་ལ་མཛོད་པའི་སྟེ་སྟོན་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་ལྷ་ཡུལ་དུ་དབྱར་
གཅིག་བཞུགས་ཤིང་། སྐར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཁྲོང་ཁྲིར་གསལ་ལྷན་དུ་བབས་པའི་གནས་ཡིན། དེ་ཡང་མཉན་ཡོད་དུ་
ཚོ་འབྲུལ་ཚེན་པོ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གནས་ཚེན་བརྒྱད་ཀྱི་ལ་གྲལ་
ཕྱིན་གྱིས་རྒྱུངས་པའི་གནས་ཚེན་ཡང་དེ་ཡིན། དེར་སངས་ལྷ་བབས་མཚོད་རྟེན་གྱི་རྩེར་གཅེར་བུའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་

བའི་ལྷ་ཁང་རྒྱུ་བ་ཞིག་བཞེངས་འདུག ། ༣ ། མཐོ་ཚད་ལྷ་རྒྱུ་ལྷག་ཡོད་པའི་སྐང་ཚེན་ཏོག་ལྷན་གྱི་ཀ་བ་དེ་ཚོས་
རྒྱལ་ལྷ་འདྲ་མེད་ཀྱི་རྗེ་རིང་སྐང་པོའི་ཏོག་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཤད། ལྷ་ལི་ནས་ཕྱིན་ཚེ་ལྷ་བབས་ཀྱི་གནས་ལ་རྒྱ་ཚོང་རྒྱག་
ཅས་ཀྱི་ལམ་ཐག་ཡོད་འདུག ། ལྷ་ར་ན་སྤྱི་ནས་མཚན་གཅིག་ལྷག་འགོ་དགོས།

། ཀོ་ཤུལ། །

ཀོ་ཤུལ། རྒྱ་གར་ཡུའིར་བར་རྟེ་ཤི་(Uttar Pardesh)མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་ཡོད། ལྷ་ར་ཆ་སྤྱི་ནས་ཨ་ལ་ཏ་བ་ད་བར་
སྤྱི་ལེ་ ༡༣༣ དང་། ཨ་ལ་ཏ་བ་ད་ནས་རྩེ་མའི་(Baberu)བར་སྤྱི་ལེ་ ༤༠ ལི་མེར་ཀོ་ཤུལ་ཡོད། ། ༡ ། གནས་
དེར་དགོན་ལུལ་དང་ཚོས་རྒྱལ་ཨ་ལོ་ཀའི་རྗེ་རིང་ཞིང་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་སང་ལུགས་རྩ་བསྐོར་འདུག དེ་དང་ཉེ་
བའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤོན་གྱི་མོང་ལྷེར་ལུལ་དང་ལུགས་རི་གསལ་ཅམ་ཡོད། ། ༢ ། ལུལ་ཀོ་ཤུལ་རྫོང་པོ་གདངས་
ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་སྤོན་བྱངས་ཏེ་ལོ་གཅིག་བཞུགས་པར་གསུངས། དགོན་ལུལ་གྱི་རྫོང་སུ་གཅེར་བུའི་ལྷ་ཁང་
ཞིག་གྲང་བཞེངས་འདུག ། ༣ ། རྒྱ་ལོ་ལ་ལྷ་ན་དང་ལོ་རྒྱ་གཉིས་འབྲེལ་མཚམས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིན་དུ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཏ་
ཅང་ཕྱིན་རྒྱབས་ཚེ་བ་ཞིག་ཏུ་བཅེ་ལ། ས་དེར་ཨ་ལ་ཏ་བ་དའི་མོང་ལྷེར་ཡོད།

། དཔལ་རྒྱ་ལུ་། །

རྒྱ་ལུ་ལུ་(Nalanda)ཞེས་པ་ནི། སྤོན་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོས་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གལ་གྱི་བཅུན་པ་
མང་སིན་ཅང་མེབས་སྐབས་གྲང་དགོ་སྤོང་ཁྱི་ཐག་བཞུགས་པར་གསུངས། གནས་ཡིག་འགའ་དེར་སངས་རྒྱལ་ཞལ་
བཞུགས་སྐབས་གནས་དེར་ལན་དུ་མང་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་ཡོད་སྐོར་བཞོད་འདུག ། ༡ ། སྤོང་དཔོན་རྒྱ་སྤྱུག་ ལྷ་ཏ་
དེ་ལ། མཐའ་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། སྤོང་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤོན་གྱི་བརྗེ་ཏ་ཚེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅན་གྲང་
དགོན་པ་འདི་ནས་མེབས་པ་ཤ་སྤྱུག་ཡིན་ལ། མོད་དང་རྒྱ་གལ་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་དར་བའང་གནས་འདི་ནས་བྱང་བར་
གསུངས། ད་ཆར་ཡང་དགོན་ལུལ་དང་གཅུག་ལག་ཁང་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག ། ༢ ། ལྷོ་རུབ་
མཚམས་སུ་མཚོང་རྟེན་བྱ་བཞི་དབང་མཐོ་བའི་རྟེན་པོ་སྤོང་གྱི་བཟོ་དཀྱིབས་དང་། དེའི་རི་མོ་ནམས་མཐོ་སྤྱུག་
ལྷན་ཞིག་ཏུ་སྤོང་། སྤོང་དཔོན་རྒྱ་སྤྱུག་དང་པོ་དགོན་པ་འདི་ནས་རབ་དུ་བྱང་ཞིང་། ལྷ་རིའི་བྱ་འབྲུངས་ལུལ་ཡང་རྒྱ་ལུ་
ཡིན་འདུག ། ༣ ། མོད་པའི་ལོ་ཅ་བ་ཐོན་མི་སྤོང་ཡང་གནས་འདིར་ལོ་རྒྱུག་བཞུགས་ཡོད། ། ༤ ། གནས་འདི་
དང་ཉེ་བའི་ལམ་ཚེན་པར་ངོས་སུ་གནའ་རྩས་མང་ལ། རྒྱ་ལུ་ལས་བྱུང་བའི་སྤོང་ལྷ་ཁང་དང་དུ་འབྲུགས་པ་ཞིག་དང་།
ལྷ་ཁྱའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་རིས་སོགས་མངལ་རྒྱ་ཡོད། རྟེ་རྩེར་བའི་ན་མོང་ལྷེར་དང་པར་ཐག་ཉེ། རྗེ་གདན་ནས་རྒྱ་ལུ་
བར་སྤྱི་ལེ་ ༡༤ དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བར་སྤྱི་ལེ་ ༡༡ བཅས་ཡོད།

། ལྷ་མཚོག་མོང་། །

ལྷ་མཚོག་མོང་ལ་རྒྱ་གར་བས་ཀུ་ཤི་ན་ར་(Kushinagar)ཞེས་འབོད་ཅིང་། རྒྱ་གར་རྫོང་ཕྱོགས་ཡུའིར་བར་རྟེ་ཤི་
(Uttar Pardesh)མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་ཡོད། ། ༡ ། གནས་དེར་སྤོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དགྲུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་
བཞེས་སྐབས་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་གི་སྤྱང་ངོར་ལིང་སྤྱ་ལ་ལུང་གི་བར་སུ་རན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་མཚན་པའི་གནས་
འབྲུལ་མེད་ཡིན་པར་བསྟན། དེར་དང་པོ་ཚོས་རྒྱལ་སུ་རན་མེད་ཀྱིས་པ་རི་ལིར་མ་ནའི་མཚོང་རྟེན་བཞེངས་པ་ལུང་
རིང་བར་ས་ལོག་ཏུ་ལུས། ལྷ་ཁྱའི་དུས་སྐབས་སུ་བསྐྱར་བཞེངས་བྱས་པར་གྲགས། ལྷ་ཁང་དེར་སྤོན་པ་སུ་རན་ལས་
འདས་པའི་སྤོང་བརྒྱན་གཟེ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་མངལ་རྒྱ་འདུག ། ༢ ། སྤོང་གདུང་རྒྱ་ཁང་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལེ་ ༣
ཀྱི་སར་སྤོན་པའི་སྤོང་གདུང་ལུགས་འབྲུལ་ལུས་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། དེར་སྤོང་ལུགས་བཟོ་རྩལ་བྱུང་བའི་ས་ལུང་མཚོང་
རྟེན་ཡོད། གྲང་གྱིས་དུས་རྒྱུན་འཚེང་བའི་མཚོང་རྟེན་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་སྤྲད། ཡོངས་གྲགས་སུ་
ས་དེར་རམ་རྩེར་དང་། བམ་སྤྲད་ལ་སྤོན་པའི་སྤོང་ལུང་སྤོང་བཞེགས་བྱེད་གནས་ཟེར། སྤྱང་རྒྱ་ཐོན་ལྷ་མཚོག་མོང་
བར་སྤྱི་ལེ་ ༣༥ ཡོད། ། ༣ ། ལྷ་མཚོག་མོང་ནས་རྗེ་རིས་ལ་འགོ་བའི་ལམ་བརྒྱད་སྤྱི་ལེ་ ༣༥ ཅམ་གྱི་སར།
སྤོང་ལུ་ཞེས་པ་སྤོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསོལ་ཚོགས་ཐམ་བཞེས་པའི་གནས་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་གནས་
དེར་མངལ་སྐོར་བ་ཏ་ཅང་ཅུང་།

། དུར་ཁྲིང་བསིལ་བ་ཚལ། །

དུར་ཁྲིང་བསིལ་བ་ཚལ། ས་དེར་རྒྱ་གར་བས་དུ་རྒྱ་ཤི་(Durgashri)ཟེར། རྗེ་གདན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལེ་ ༥
ཅམ་གྱི་སར་ཡོད། ། ༡ ། རི་སྤོང་དུ་དཔལ་ལྷན་ཤ་བ་རི་བའི་སྤོང་སྤྱུག་དང་། སྤོང་སྤྱུག་གི་སྤོང་ལ་མགོན་པོའི་ལྷ་ཤིང་
ཟེར་བ་ཅན་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་ཐད་བྲག་རྗེའི་ངོས་སུ་ཚོ་ཡིག་དང་ཨ་ཡིག་རང་བྱོན་མཐུན་སྤྱང་དུ་ཡོད། ། ༢ །
འོད་མའི་ཚལ་གྱི་རི་པོའི་ནང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐང་གི་གལས་གཤོན་ནས་འོང་བའི་སྤོང་སྤྱུག་གྱི་རྒྱ་ཐང་བརྒྱད་དེ་ཡང་སོང་ན་
ནག་པོ་རྟེན་པའི་རི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་མདུན་ཐང་གི་ནགས་ཚལ་དེ། ལི་ཏ་བ་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བསིལ་བ་ཚལ་
ཡིན། སྤོན་པ་རྒྱ་ལུ་ཤི་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན་པའི་སྐབས་བསིལ་བ་ཚལ་དེར་ཞག་གཅིག་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་

ཨ་ཤོ་ཀ་ཐོག་མར་རྫོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་རིམ་དང་། གནས་གཞན་དུ་མ་གསལ་བའི་ཨ་ཤོ་ཀ་འི་རྣམ་ཐར་མང་ པོ་ལྗེ་བས་རིས་སུ་བཀོད་འདུག། ༡ ་། མཚོན་རྟེན་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་མཚོན་རྟེན་ཨང་གྲངས་གསུམ་པའི་ནང་སྟོན་པའི་ ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འའི་བུ་དང་། མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་གསུངས།། ༢ ་། གཞན་སན་ཅི་ནས་ཐག་མི་རིང་བའི་སོ་ན་རི་ཞེས་བ་དང་། སྟ་དུ་ར་ཞེས་བ། རྟོ་རྩ་འུར་ཞེས་བ། ཨན་དུར་ཞེས་བ་ སོགས་སུ་རིང་བསྐལ་གནས་པའི་མཚོན་རྟེན་དང་། འགྲེམས་སྟོན་ཁང་སོགས་ཡོད་པ་གནས་ཡིག་ཁག་ཅིག་ཏུ་གསལ།

། ཨ་ལོ་རྩ། །

ཨ་ལོ་རྩ་(Ellora)རྒྱ་གར་སྟོ་ཕོ་གས་མ་རྩ་ར་ཤ་ཅ་(Maharashtra)མངའ་སྡེའི་ཨུ་རན་རྩ་རྩ་ཏི་(Auran gabad) རྫོང་ཁྲིའི་ཉི་མར་ཡོད། ཆེན་ཨ་ལོ་རྩའི་བྲག་སྟེགས་ ༡༢ ཅམ་ནང་བའི་སྟེགས་བ་དང་། གཞན་དག་རྩར་མན་(བམ་ཟེ)དང་ ། ར་ལོ་(སུ་སྟེགས་པའི་ཚོས་སྟེགས)བཅས་ཀྱི་བྲག་སྟེགས་ཡིན་འདུག་སྟེ་ལོ་ ༥༥༠ ནས་ ༥༥༠ བར་མི་ལོ་ཉི་མ་བརྒྱ་ཅམ་ ཀྱི་རིང་བཞེངས་ཏེ་གྲུབ་པར་བཤད་ཅིང་། བྲག་སྟེགས་ཨང་ ༡༠ བ་ལོ་ལོ་ཤ་ག་རྩའི་སྟེགས་བ་དང་། ཨང་ ༩ བར་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་ཆེ་བ་ཞིག་དེ་མིན་ཏེན་ཐམ་བྲག་སྟེགས་སོགས་སྟེགས་བཤམ་མོ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་མངའ་བུ་ ཡོད། ཨ་ལོ་རིམ་བྲག་སྟེགས་ཀའ་ལ་ཤ་ཟེར་བ་ལོ་ཉི་མ་རྩའི་ལྷ་ཁང་ཆེ་ཤོས་དང་མཛེས་ཅལ་གྱི་ཁྲད་ཚོས་ལྷན་བ་དེ་ཁོ་ན་ ཡིན། ཨ་ལོ་རྩ་རྩ་དན་མ་ཨ་ལོ་ར་ལ་རྩ་ཚོན་བྱེད་ཅམ་གྱི་ལམ་ཐག་དང་། ཨ་ལོ་རྩ་དང་རྩ་ཚོན་གཅིག་ལྟེགས་ལྟེགས་ འགྲོ་དཔོན།

། ཨ་ཇན་དུ། །

ཨ་ཇན་དུ་(Ajanta)འི་རྒྱ་གར་སྟོ་ཕོ་གས་མ་རྩ་ར་ཤ་ཅ་(Maharashtra)མངའ་སྡེའི་ནང་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་སྤྱང་བ་ གུ་དོག་པོ་ཁ་རྩོ་དུ་འཁོར་བ་ཞིག་ཏུ་བྲག་ལྗེ་བས་གཅིག་ལ་བཞེངས་པའི་སྟེགས་ཆེ་ཆུང་ ༩༥ ཡོད། བྲག་སྟེགས་རྣམས་ བང་བའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། བྲག་སྟེགས་ཀྱི་ནང་གི་རི་མོ་རྣམས་ཚོན་ལྷན་དང་ཚོན་ལྷན་མིན་བ་བཅས་འདུག་ལ་ལ་ འདུ་ཁང་དང་། ལ་ལ་གཏུག་ལག་ཁང་། ལ་ལ་སྐུ་བ་སྟེགས་དཔེར་བ། བྲག་སྟེགས་དང་པོར་རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁ་སར་བ་ཤིའི་ ལྷ་ཁང་ཡིན་ལ་དེའི་ཀྱི་ནང་གི་བཟོ་བཀོད་ལོ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད། བྲག་སྟེགས་ ༤ བར་རྫོ་ལས་གྲུབ་པའི་ ཀ་བ་ ༩༩ ཡོད་པའི་ཚོམས་ཆེན་ཡོད། བྲག་སྟེགས་ ༥ བར་སྟོན་བ་དཀྱིལ་དཀྱིལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་བརྟན་ཆེན་པོ་ཞིག་ དང་། དེའི་སྟོན་འཕྲོར་དུ་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྟན་འགའ་བཞུགས། བྲག་སྟེགས་ ༡༠ བ་ཡང་ཚོམས་ཆེན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་གི་ རྫོང་མཚོན་རྟེན་དང་མཛེས་སྟེགས་ལྷན་པའི་ཀ་བ་བཅས་བྲག་སྟེགས་གཞི་གཅིག་ལས་གྲུབ་པ། བྲག་སྟེགས་ ༡༥ བའི་ནང་ སངས་རྒྱས་སྐུ་བརྟན་པ་དང་བཅུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་དང་སྐུ་སྐུ་གཅོད་འཛིན་གྱི་ལྗེ་བས་རིས་བཅས་འདུག་བྲག་ སྟེགས་ ༡༠ བའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་རན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་བརྟན་བཞུགས། ལུས་རྩེ་ནས་ཇག་གུ་འོན་དང་། དེ་ནས་ ཨ་ཇན་དུ་བར་མེ་འཁོར་ནང་ཕྱིན་ཆེས་སྟེ་ལོ་ ༩༥༩ ཅམ་ཡོད།

། མཚོ་བརྩ་ཅན། །

མཚོ་བརྩ་ཅན་ལ་རྒྱ་གར་རྒྱ་དུ་ར་མལ་སར་(Rawalsar)ཟེར། ཉི་མ་ཅལ་(Himachal)མངའ་སྡེ་ཁོངས་མཎ་ཏིའི་ ཁུལ་དུ་ཡོད། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་རྩ་རམ་ས་ལ་ནས་འབྲལ་འཁོར་ནང་སོང་ཆེ་རྩ་ཚོན་ ༠ ཅམ་དང་། སྟོན་གྱི་ཟ་ཏོར་ རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་མཎ་ཏིའི་རྒྱལ་སར་ཡོད་པ་དང་། ས་དེ་གའི་ཐོང་ཁྲིར་རྩིང་ཤོས་སུ་བཅུ། ༡ ་། ཟ་ཏོར་མཚོ་བརྩ་ ཅན་ལོ་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྩ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཟ་ཏོར་གྲས་མོ་མཎ་རྩ་ར་བ་སོགས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། ཚོས་གྱི་འཁོར་ པོ་བརྩོར་བཞེན་པ་ཟ་ཏོར་རྒྱལ་པོས་གསན་མ་ཐག་སྟོན་དཔོན་ཡལ་ལུམ་གྱིས་འདོད་ལོག་གྲེད་པར་མཛོང་ནས་སྟོན་ དཔོན་གསོན་བསྟེགས་བྲས། འབྲུང་བ་མེ་ཡིས་མ་ཚོག་པར་མེ་དབྱེད་མཚོ་དུ་བརྒྱུར་སྐབས་གུ་དུ་བརྩ་སམ་རྩ་མ་ཞེས་ བྲགས་སོ།། ༡ ་། མཚོ་བརྩ་ཅན་གྱི་རི་ཅེའི་བྲག་སྟེགས་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་གུ་དུ་བརྩ་འབྲུང་གནས་སྐུ་བ་མཚོས་ ལ་བཞུགས་གནས་དང་། དེའི་བཞིས་སུ་རྩ་ལུས་མཎ་རྩ་ར་བའི་སྐུ་བ་སྟེགས་གྲང་ཡོད། ༢ ་། མཎ་ཏིའི་ཐོང་ཁྲིར་གྱི་ཟ་ ཏོར་ཐང་དུ་མཎ་རྩ་ར་བ་ཞིམས་ལ་སྐུར་བའི་མཚོན་དོང་ཡོད། སྟོན་དཔོན་གསོན་བསྟེགས་བྲས་པ་དང་ཚབས་གཅིག་ མཎ་རྩ་ར་བ་ཡང་ལོ་ ༩༥ ཉེས་ཞིམས་བཅད་པར་བྲགས།

། ར་ལོ་རྩ་ར། །

ར་ལོ་རྩ་ར། (Jalandher)ཞེས་པའི་གནས་ལོ་ཉི་མ་ཅལ་(Himachal)མངའ་སྡེའི་གྲང་ར་རྫོང་ཁོངས། ཡོངས་ བྲགས་སུ་རྩ་རམ་ས་ལ་ཟེར། ༡ ་། འདི་ནི་རྒྱ་གར་ནང་བའི་གནས་ཆེན་ཉེར་བཞེའི་ལ་གྲལ་ལུབ་ཕྱོགས་ར་ལན་ རྩ་ར་ཞེས་བུ་བའི་གནས་བྲགས་ཆེན་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྐར་རྗེ་ཚོན་ཚང་བ་གནས་འདིར་ལོ་བྱེད་ཅམ་བཞུགས་པ་གནས་ ཡིག་ཁག་ཅིག་ཏུ་གསལ། ༢ ་། རྒྱ་དམར་གྱིས་པོད་ས་བཅོན་བཟུང་བུས་རྗེས་རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་འདི་ ཕྱི་གཉིས་གྱི་སྐབས་གནས་དམ་པ། ༣ ་། ལོང་ས་ཡིད་བཞེན་ལོར་བུའི་གནས་སྐབས་གྱི་བཞུགས་གནས་གྲང་འདི་ཡིན་ནོ།། ༤ ་། རྩ་རམ་ས་ལ་དང་ཉེ་བའི་གྲང་ར་རྫོང་གི་རི་རྒྱབ་དུ་ཚོས་རྒྱལ་མ་ཤོ་གའི་པོ་བྱང་གི་ལུམ་ཡོད། དེ་ནི་བུ་མཐོན་

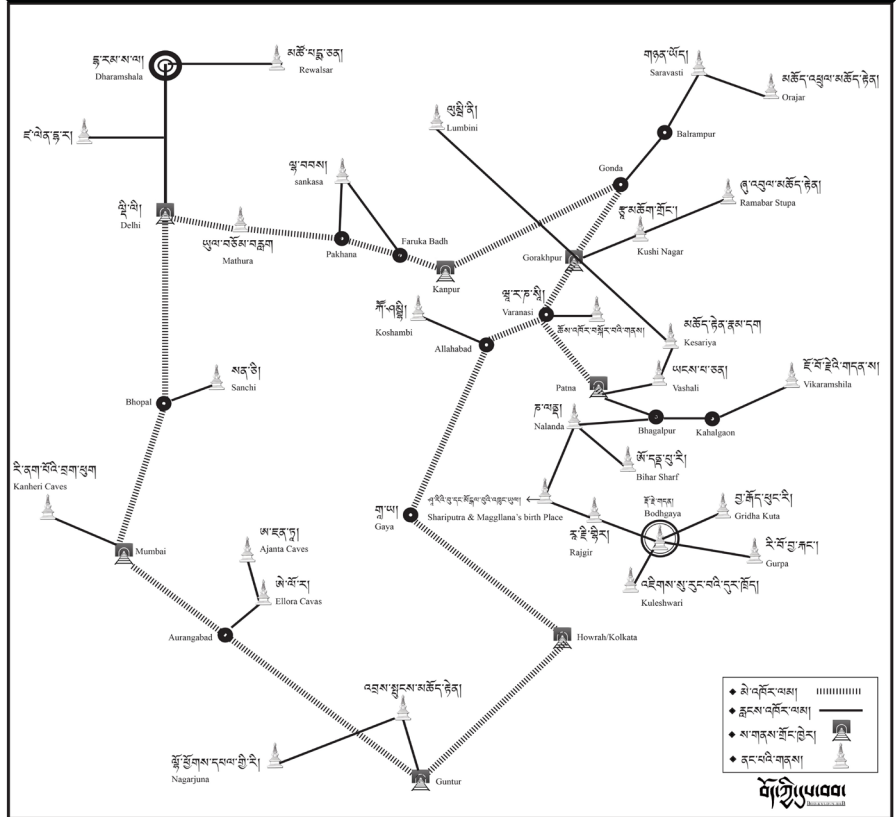
ཕྱོད་རྒྱ་འདི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ནང་། ར་ལེན་རྩ་འདི་ཚོས་རྒྱལ་མ་གོ་ཀའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་སྐད་ལ། མ་རྩ་མ་ཉི་མ་ཞེས་པ་
 ཚོས་རྒྱལ་མ་གོ་ཀའི་ལྷན་མོ་འཕགས་མ་རྫོང་གིས་མའི་འབྲུངས་གཞིས་ཀྱང་ཡིན། ། ༩ ། ཀྱང་ར་རྗོད་དྲེལ་དུ་ཉིན་
 རྗེའི་རྒྱ་ཁང་ཚེན་མོ་ཞིག་གི་ནང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱིས་ཅ་ཚེན་པོར་ཅི་པའི་རྗོད་པོའི་སྤྱི་ཉེན་ཞིག་ཀྱང་མཇུག་རྒྱ་ཡོད།

། བྱ་རྩ་རྟེ་མི་པ། །

ལྷན་ཚེན་བྱ་རྩ་རྟེ་མི་པ། གནས་འདི་ཉི་ཉེ་མ་ཅལ་ལྷན་ཚེན་བརྒྱུད་ཅ་ཅ་བཞིའི་ཡ་ལྱལ་ལྷན་ཚེན་རྟེ་མི་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོང་
 གི་སྤྱད་གནས་རྩ་རས་ས་ལ་ནས་སྤ་ཀྱོ་ལེར་འཕྲོ་བའི་ཡམ་ཁང་ཉི་ལོ་ཀ་ཤུར་(Tilokpur)ཞེས་པའི་ཕྱོད་གསེབ་ཅིག་
 གི་རྩ་རྟོགས་སུ་ཡོད། ལྷན་ལུལ་དེ་སཏར་པའི་ཞེས་པ་དང་། གནས་དེར་ལྷན་ཚེན་རྟེ་མི་པས་མོ་དུག་ལ་བསྐྱེད་རྗོད་གསུང་
 དུ་འཇུག་སྟེ་མཐར་ལྷན་པ་བརྟེས། ལ་རོ་པའི་རྒྱ་མ་ལྷན་ཚེན་ཉི་ལོ་པ་དང་། ཉིལ་བརྒྱུད་མཁན་ལྷན་ཚེན་རྟེ་མི་པ་གཉིས།
 ཁ་ཅིག་གིས་ལྷན་ཚེན་རྩ་པ་གཉིས་མི་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ལ། ལྷན་ཚེན་བརྒྱུད་ཅུའི་མཇུག་རྩ་ལ་གཟེགས་དང་སོ་
 སོར་རྟོགས་སུ་བ། ལྷན་ཚེན་རྟེ་མི་པས་ཉིལ་རྒྱུད་སྣོད་ཡིན་ཟེར་བའི་ཤིང་གཏུན། ད་ལུའི་ཉི་ལོ་ཀ་ཤུར་བཅུ་དགོན་ཀྱི་
 ལྷན་བརྒྱུད་དར་རྒྱས་སྤེང་དུ་མཇུག་རྒྱ་ཡོད།

ཕོད་ཀྱི་དུས་བབ་རྩོམ་སྤྲིག་པས་མགོ་ལོག་དམ་ཚོས་དཔལ་བཟང་ལགས་ཀྱི་གནས་སྐོར་ཟེན་མོ་སྤྲིགས་བསྤྲིགས་།
 གནས་སྐོར་ལམ་ཡིག ། ཅེས་པ་ལས་བསྐྱེད་ཀྱིས།

རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་གྱི་ནང་པའི་གནས་ཚེན་ཁག་ཅིག་གི་ལམ་ཡིག་རགས་ཟེན།

བོ་རྒྱུ་ཤུ་པའའའ།

BOD-KYI-DUS-BAB